CREASUS

Sustainability Business Models for CCSIs

Παραδοτέο 4.1

Εργαλειοθήκη Χρηματοδότησης Βιωσιμότητας

Co-funded by
the European Union

Αριθμός GA	101131895	
Παραδοτέο Αρ.	CREASUS D 4.1	
Σχετικό WP	ΠΕ 4	
Παραδοτέος Τίτλος	Π4.1 Εργαλειοθήκη Σχεδίων Χρηματοδότησης Βιώσιμης Ανάπτυξης	
Ημερομηνία παραδοτέου	20/02/2026	
Παραδοτέος Τύπος	R - Αναφορά	
Επίπεδο διάδοσης	Δημόσιο (PU) - Ανοιχτό για το κοινό, για όλους	
Γραμμένο από	Γιώργος Σάρλης(MOSAIC)	
Ελέγχθηκε από	Roberto Bernad (Συντονιστής, FBS)	
Αξιολογήθηκε από (εάν υπάρχει)	Γιώργος Σάρλης (MOSAIC)	
Αξιολογήθηκε από (εάν υπάρχει)		
Εγκρίθηκε από	Roberto Bernad (Συντονιστής, FBS)	
Κατάσταση	Τελικός	
Αναθεώρηση	B2	

Αποποίηση ευθυνών / Αναγνώριση

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

Αυτό το έγγραφο ή οποιοδήποτε μέρος αυτού δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιηθεί ή να αποκαλυφθεί, να αντιγραφεί ή να αναπαραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε τρόπο σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια από την Κοινοπραξία CREASUS. Ούτε η Κοινοπραξία CREASUS ούτε κανένα από τα μέλη της, τα στελέχη, οι υπάλληλοι ή οι πράκτορές τους θα είναι υπεύθυνοι ή υπόλογοι, για αμέλεια ή άλλως, για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή δαπάνη που υπέστη οποιοδήποτε πρόσωπο ως αποτέλεσμα της χρήσης, με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, οποιασδήποτε γνώσης, πληροφορίας ή δεδομένων που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο ή λόγω οποιασδήποτε ανακρίβειας, παράλειψης ή σφάλματος που περιέχεται σε αυτό.

Όλα τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας, η τεχνογνωσία και οι πληροφορίες που παρέχονται ή/και προκύπτουν από αυτό το έγγραφο, όπως σχέδια, τεκμηρίωση, καθώς και προπαρασκευαστικό υλικό σχετικά με αυτό, είναι και θα παραμείνουν αποκλειστική ιδιοκτησία της Κοινοπραξίας CREASUS και οποιουδήποτε από τα μέλη της ή τους δικαιοπαρόχους της. Τίποτα από όσα περιέχονται σε αυτό το έγγραφο δεν θα παρέχει ή θα πρέπει να ερμηνευτεί ως παραχώρηση, οποιουδήποτε δικαιώματος,, τίτλου, ιδιοκτησίας, συμφέροντος, άδειας ή οποιοδήποτε άλλου δικαιώματος σε ή σε οποιαδήποτε IP, τεχνογνωσία και πληροφορίες.

Σημείωση:
Χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία με τη βοήθεια AI για την υποστήριξη της γλωσσικής συνέπειας και της εναρμόνισης των εγγράφων. Όλο το περιεχόμενο εξετάστηκε, επικυρώθηκε και οριστικοποιήθηκε από τους συγγραφείς.

Πίνακας περιεχομένων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΉ & ΣΚΟΠΌΣ ..... - 4 -

1.1 Εισαγωγή ..... - 4 -
1.2 Το έργο CreaSus ..... - 5 -
1.3 Σκοπός της εργαλειοθήκης χρηματοδότησης ..... - 6 -

2. ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΌ ΤΟΠΊΟ ΤΩΝ ΠΔΒ ..... - 9 -

2.1 Τι είναι η χρηματοδότηση; … και τι δεν είναι ..... - 9 -
2.2 Επισκόπηση των τύπων χρηματοδότησης για τις ΠΔΒ ..... - 11 -
2.3 Οργανωτική ετοιμότητα ..... - 14 -
Νομική δομή: Είστε επιλέξιμοι; ..... - 14 -
Βασικά οικονομικά στοιχεία: Θέτοντας τις βάσεις ..... - 15 -
Καθορισμός του έργου σας: Από την ιδέα στο σχέδιο με δυνατότητα χρηματοδότησης ..... - 16 -
Αξιοποίηση των εργαλείων CreaSus για βελτιωμένη ετοιμότητα ..... - 16 -
2.4 Κοινές προκλήσεις επιλεξιμότητας και αίτησης ..... - 17 -
2.5 Βιωσιμότητα χρηματοδότησης στις ΠΔΒ ..... - 20 -

3. ΟΔΗΓΌΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗΣ ΑΝΆ ΚΑΤΗΓΟΡΊΑ ..... - 24 -

3.1 Χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ ..... - 24 -
3.2 Εθνική και περιφερειακή χρηματοδότηση ..... - 26 -
3.3 Ιδιωτικοί και εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης ..... - 28 -
Ιδιωτικές και Εταιρικές Χρηματοδοτήσεις ..... - 28 -
Συμμετοχική χρηματοδότηση - Crowdfunding ..... - 29 -
Επένδυση αντίκτυπου ..... - 30 -
Επενδυτές, Angels, Seed Funding και Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα ..... - 31 -
Εύρεση του μείγματος χρηματοδότησής σας ..... - 32 -

4. ΕΡΓΑΛΕΊΑ ΥΠΟΣΤΉΡΙΞΗΣ ΛΉΨΗΣ ΑΠΟΦΆΣΕΩΝ ..... - 35 -

4.1 Επιλογή της σωστής οδού χρηματοδότησης ..... - 35 -
4.2 Πίνακας αποφάσεων χρηματοδότησης ..... - 37 -
Πώς να χρησιμοποιήσετε τον πίνακα αποφάσεων χρηματοδότησης ..... - 37 -
Πίνακας αποφάσεων χρηματοδότησης για τις ΠΔΒ ..... - 38 -
Ερμηνεύοντας το Matrix ..... - 39 -
4.3 Διάγραμμα ροής χρηματοδότησης: Ποια χρηματοδότηση είναι κατάλληλη για εσάς; ..... - 39 -
Διάγραμμα ροής χρηματοδότησης 42
4.4 Διαδρομές τύπου οντότητας 44
Ελεύθεροι επαγγελματίες και μεμονωμένοι δημιουργοί 44
Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (SMEs) & Δημιουργικές Νεοσύστατες Επιχειρήσεις (Start-ups) 45
Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί, Ενώσεις & Συνεταιρισμοί 46
4.5 Χάραξη στρατηγικής χρηματοδότησης 47
Διαφοροποιήστε το μίγμα χρηματοδότησής σας 47
Προγραμματίστε εκ των προτέρων με ένα ημερολόγιο χρηματοδότησης 48
Θέστε ρεαλιστικούς στόχους για ανάπτυξη 48
Αξιοποιήστε τα εργαλεία CreaSus 48

5. ΠΡΌΤΥΠΑ & ΠΌΡΟΙ 50
5.1 Πρότυπο πρότασης 51
5.2 Εργαλείο Προγραμματισμού Προϋπολογισμού 52
5.3 Λίστα ελέγχου για την επιλεξιμότητα και την τεκμηρίωση 53
5.4 Μέτρηση και επικοινωνία του αντίκτυπου της βιωσιμότητας 54

6. ΕΠΌΜΕΝΑ Β΄ΗΜΑΤΑ: ΑΠΌ ΤΗ ΜΆΘΗΣΗ ΣΤΗ ΔΡΆΣΗ 58

1. Εισαγωγή & Σκοπός

1.1 Εισαγωγή

Σε όλη την Ευρώπη, οι κλάδοι του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα (ΠΔΒ)/ (Cultural and Creative Sector Industries CCSIs), οι οποίοι περιλαμβάνουν καλλιτέχνες, σχεδιαστές, δημιουργικούς επιχειρηματίες, πολιτιστικά ιδρύματα και ελεύθερους επαγγελματίες, διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση ταυτοτήτων, κοινοτήτων και οικονομιών. Ωστόσο, όταν πρόκειται για την πλοήγηση στον ταχέως εξελισσόμενο κόσμο της βιωσιμότητας και της **χρηματοδότησης**, αυτοί οι τομείς αντιμετωπίζουν μοναδικές προκλήσεις.

Πολλοί δημιουργικοί επαγγελματίες και οργανισμοί λειτουργούν με περιορισμένη ικανότητα, απρόβλεπτο εισόδημα και μέσα σε πολύπλοκα τοπία χρηματοδότησης. Ενώ **η βιωσιμότητα** θεωρείται όλο και περισσότερο τόσο ως ευθύνη όσο και ως κινητήρια δύναμη της καινοτομίας, η πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους για την εφαρμογή περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών συχνά φαίνεται αποθαρρυντική, ειδικά για τους μικρότερους παίκτες.

Ταυτόχρονα, οι φορείς χρηματοδότησης, από τις τοπικές αρχές έως την Ευρωπαϊκή Ένωση, δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην **υποστήριξη βιώσιμων πρακτικών** μέσω διαφόρων προγραμμάτων επιχορηγήσεων, χρηματοδοτικών εργαλείων και ιδιωτικών πρωτοβουλιών. Ωστόσο, οι διαθέσιμες ευκαιρίες είναι συχνά **δύσκολο να βρεθούν, να ερμηνευτούν ή να υποβληθούν αιτήσεις για αυτές** χωρίς προηγούμενη εμπειρία ή τεχνογνωσία.

Η παρούσα **εργαλειοθήκη για τα προγράμματα χρηματοδότησης της βιωσιμότητας** (Funding Toolkit) δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους ΤΚΠΔ να ξεπεράσουν αυτά τα εμπόδια. Είναι ένας **πρακτικός οδηγός** για να υποστηρίξει τους επαγγελματίες και τους οργανισμούς του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα στην:

- Ανακάλυψη και κατανόηση του **εύρους των διαθέσιμων ευκαιριών χρηματοδότησης** για έργα προσανατολισμένα στη βιωσιμότητα.
- Στο να μάθουν πώς να ευθυγραμμίζουν **τις δραστηριότητές τους με τις προτεραιότητες των χρηματοδοτήσεων**.
- Βελτίωση της **ποιότητας και της επιτυχίας** των αιτήσεων χρηματοδότησης.
- Διερεύνηση **νέων και αναδυόμενων χρηματοοικονομικών μοντέλων** , όπως το crowdfunding, οι επενδύσεις αντίκτυπου ή η μικτή χρηματοδότηση.
- Να χρησιμοποιούν **παραδείγματα από** άλλους φορείς για να αποκτήσουν γνώσιες και έμπνευση.

Είτε είστε ανεξάρτητος **καλλιτέχνης**, **μουσική μπάντα**, **πολιτιστικός σύλλογος με βάση την κοινότητα** ή **δημιουργική ΜμΕ**, αυτή η εργαλειοθήκη έχει σχεδιαστεί για να να σας βοηθήσει να προχωρήσετε προς ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

1.2 Το έργο CreaSus

Το έργο **CreaSus – Creating Sustainability in the Cultural and Creative Sectors and Industries (CCSI),** είναι μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και υποστηρίζει δημιουργικούς επαγγελματίες, οργανισμούς και ιδρύματα στην ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στα επιχειρηματικά μοντέλα και τις καθημερινές πρακτικές τους. Το έργο αναπτύχθηκε σε αναγνώριση της αυξανόμενης ανάγκης ευθυγράμμισης των πολιτιστικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων με τους ευρύτερους στόχους της περιβαλλοντικής ευθύνης, της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της οικονομικής ανθεκτικότητας. Συνδυάζοντας την έρευνα, την καινοτομία και την πρακτική ανάπτυξη ικανοτήτων, το CreaSus στοχεύει να βοηθήσει τις ΠΔΒ να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα, να ενισχύσουν την κοινωνική τους αξία και να εντοπίσουν νέες ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη.

Η CreaSus λειτουργεί με την πεποίθηση ότι η δημιουργικότητα και η βιωσιμότητα είναι βαθιά αλληλένδετες. Ο δημιουργικός τομέας έχει μια μοναδική δύναμη να εμπνέει αλλαγές, να αμφισβητεί τους κανόνες και να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ επιστημονικών κλάδων και κοινοτήτων. Με την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας σε αυτή τη διαδικασία, οι ΠΔΒ μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη διαμόρφωση μιας πιο υπεύθυνης και προσανατολισμένης στο μέλλον κοινωνίας. Μέσω αυτού του έργου, οι εταίροι εργάζονται για να μεταφράσουν αυτή η δυναμική σε πρακτικά εργαλεία και στρατηγικές που μπορούν να εφαρμοστούν από ΠΔΒ όλων των μεγεθών — από ανεξάρτητους καλλιτέχνες και πολύ μικρές επιχειρήσεις έως πολιτιστικά ιδρύματα και δημιουργικούς κόμβους.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το έργο συγκεντρώνει μια κοινοπραξία οργανισμών από την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία και την Ιρλανδία, που αντιπροσωπεύουν ποικίλη τεχνογνωσία στη βιωσιμότητα, τη διαχείριση καινοτομίας, την πολιτιστική πολιτική και τη δημιουργική επιχειρηματικότητα. Η σύμπραξη διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα του έργου δεν βασίζονται μόνο στην έρευνα, αλλά και στην πραγματικότητα της δημιουργικής εργασίας σε διαφορετικά ευρωπαϊκά πλαίσια. Από κοινού, οι εταίροι αναπτύσσουν μεθοδολογίες, δείκτες και ψηφιακά εργαλεία που επιτρέπουν στις ΠΔΒ να μετρούν και να βελτιώνουν τις επιδόσεις τους στον τομέα της βιωσιμότητας, παραμένοντας παράλληλα ανταγωνιστικοί και δημιουργικοί.

Το έργο CreaSus ακολουθεί μια δομημένη προσέγγιση, οργανωμένη σε διάφορα αλληλένδετα πακέτα εργασίας που κινούνται από την έρευνα στην εφαρμογή. Τα πρώτα στάδια επικεντρώνονται στην κατανόηση του υφιστάμενου τοπίου και στον καθορισμό δεικτών βιωσιμότητας για τις ΠΔΒ Με βάση αυτά τα θεμέλια, τα μεταγενέστερα στάδια αναπτύσσουν πρακτικά εργαλεία και πόρους — όπως η εργαλειοθήκη Sustainability Funding Schemes — που βοηθούν τους δημιουργικούς οργανισμούς να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά δράσεις βιωσιμότητας. Παράλληλα με αυτές τις δραστηριότητες, το CreaSus προωθεί επίσης την εκπαίδευση, τη δικτύωση και τον διάλογο πολιτικής με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας του κλάδου για βιώσιμο μετασχηματισμό.

Μέχρι το τέλος του έργου, το CreaSus στοχεύει να αφήσει μόνιμο αντίκτυπο: ένα ισχυρότερο και καλύτερα συνδεδεμένο ευρωπαϊκό οικοσύστημα ΠΔΒ που αγκαλιάζει τη βιωσιμότητα ως βασική αξία και στρατηγικό πλεονέκτημα. Μέσω των αποτελεσμάτων του, συμπεριλαμβανομένης αυτής της εργαλειοθήκης, το έργο επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι δημιουργικοί οργανισμοί έχουν τη δυνατότητα όχι μόνο να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες περιβαλλοντικές και κοινωνικές προσδοκίες, αλλά και να ανοίξουν το δρόμο προς ένα πιο πράσινο, δικαιότερο και πιο ανθεκτικό μέλλον.

1.3 Σκοπός της εργαλειοθήκης χρηματοδότησης

Η εργαλειοθήκη για τα προγράμματα χρηματοδότησης της βιωσιμότητας αναπτύχθηκε για να υποστηρίξει τους κλάδους του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα (ΠΔΒ) στον εντοπισμό, την κατανόηση και την πρόσβαση σε ευκαιρίες χρηματοδότησης που επιτρέπουν τον βιώσιμο μετασχηματισμό τους. Καθώς η δημιουργική οικονομία συνεχίζει να εξελίσσεται, η βιωσιμότητα δεν είναι πλέον ένα περιφερειακό ζήτημα, αλλά γίνεται κεντρικό στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν, καινοτομούν και αναπτύσσονται οι πολιτιστικοί και δημιουργικοί οργανισμοί. Ωστόσο, πολλοί πολιτιστικοί οργανισμοί δυσκολεύονται να βρουν τον δρόμο τους στο ποικιλόμορφο και συχνά κατακερματισμένο τοπίο χρηματοδότησης που υπάρχει σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ο σκοπός αυτής της εργαλειοθήκης είναι επομένως να χρησιμεύσει τόσο ως οδηγός όσο και ως εργαλείο υποστήριξης της λήψης αποφάσεων, βοηθώντας τους δημιουργικούς επαγγελματίες και οργανισμούς να βρουν τις καταλληλότερες οικονομικές οδούς για την επίτευξη των στόχων τους για τη βιωσιμότητα.

Αυτή η εργαλειοθήκη παρέχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των διαθέσιμων μηχανισμών χρηματοδότησης, από ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα έως περιφερειακές επιχορηγήσεις, ιδιωτικές επενδύσεις και καινοτόμα μοντέλα χρηματοδότησης, όπως το crowdfunding και οι επενδύσεις αντίκτυπου. Απλουστεύει πολύπλοκες πληροφορίες, αναλύοντας τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε καθεστώτος, όπως οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, οι υποχρεώσεις συγχρηματοδότησης και οι δυνατότητες αναπαραγωγής σε άλλα πλαίσια. Με τον τρόπο αυτό, δίνει τη δυνατότητα στους Πολιτιστικούς φορείς να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να συνδυάζουν τις συγκεκριμένες ανάγκες, ικανότητες και φιλοδοξίες τους με κατάλληλες ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Πέρα από τη χαρτογράφηση των πηγών χρηματοδότησης, η εργαλειοθήκη προσφέρει επίσης πρακτικά εργαλεία και πηγές - πόρους που δίνουν τη δυνατότητα στους Οργανισμούς να δράσουν. Περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές, υποδείγματα (templates) πρότυπα και παραδείγματα που μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες να ενισχύσουν τις προτάσεις χρηματοδότησής τους, να αναπτύξουν σαφείς στρατηγικές βιωσιμότητας και να επικοινωνήσουν τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο των έργων τους. Αυτά τα εργαλεία έχουν σχεδιαστεί για να μειώνουν τα εμπόδια που συχνά αποτρέπουν μικρότερους ή λιγότερο έμπειρους οργανισμούς, όπως ελεύθερους επαγγελματίες, (startups) νεοσύστατες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικούς

οργανισμούς, από το να υποβάλουν επιτυχώς αίτηση για χρηματοδότηση / από την επιτυχή υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση.

Τελικά, η εργαλειοθήκη για τα προγράμματα χρηματοδότησης της βιωσιμότητας στοχεύει να αλλάξει τις αντιλήψεις, βοηθώντας τους Οργανσιμούς να δουν τη βιωσιμότητα όχι ως οικονομική επιβάρυνση ή διοικητική πρόκληση, αλλά ως στρατηγική ευκαιρία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της προβολής και της μακροπρόθεσμης επιτυχίας τους.

2_ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΔΒ

2. Το χρηματοδοτικό τοπίο των ΠΔΒ

2.1 Τι είναι η χρηματοδότηση; … και τι δεν είναι

Στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, η χρηματοδότηση θεωρείται συχνά ως **ένας τρόπος για να καταστούν δυνατά έργα που διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να υπάρχουν**. Για πολλούς καλλιτέχνες, πολιτιστικούς οργανισμούς ή μικρές δημιουργικές επιχειρήσεις, η εξασφάλιση οικονομικής υποστήριξης μπορεί να μοιάζει με μια στιγμή προόδου,η διαφορά μεταξύ μιας ιδέας και της υλοποίησής της. Ωστόσο, ενώ η χρηματοδότηση αντιπροσωπεύει πράγματι μια **ευκαιρία**, είναι επίσης μια **δέσμευση**. Η κατανόηση του τι είναι πραγματικά η χρηματοδότηση και τι όχι, είναι απαραίτητη για τη στρατηγική και υπεύθυνη προσέγγισή της.

Η χρηματοδότηση δεν είναι δωρεάν χρήματα. Είναι ένα στρατηγικό μέσο που συνοδεύεται από **προσδοκίες**, **υποχρεώσεις** και **λογοδοσία**. Είτε προέρχεται από δημόσια επιχορήγηση, ιδιωτικό ίδρυμα ή επενδυτή, η χρηματοδότηση περιλαμβάνει πάντα μια σχέση μεταξύ του χρηματοδότη και του αποδέκτη, με βάση κοινούς στόχους, σαφή παραδοτέα και αμοιβαία εμπιστοσύνη. Οι χρηματοδότες παρέχουν πόρους για να βοηθήσουν στην επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών ή οικονομικών, και σε αντάλλαγμα, αναμένουν αποδεικτικά στοιχεία ότι αυτά τα αποτελέσματα έχουν παραδοθεί. Αυτό συχνά σημαίνει τήρηση διοικητικών κανόνων, τήρηση ακριβών οικονομικών αρχείων, υποβολή αναφορών και επικοινωνία της προόδου με διαφάνεια.

Σκεφτείτε τη χρηματοδότηση ως μία επένδυση **στο όραμά σας**. Όταν ένα ίδρυμα, μια κυβερνητική υπηρεσία ή ένας επενδυτής αντίκτυπου αποφασίζει να υποστηρίξει το έργο σας, ουσιαστικά λέει: *«Πιστεύουμε σε αυτό που κάνετε και θέλουμε να σας βοηθήσουμε να το πραγματοποιήσετε».* Αλλά σε αντάλλαγμα, περιμένουν από εσάς να:

- Παραδώστε αυτό που υποσχεθήκατε. Τα αποτελέσματα του έργου σας πρέπει να ταιριάζουν με αυτά που περιγράψατε στην αίτησή σας
- Διαχειριστείτε τα χρήματα με υπευθυνότητα. Κάθε ευρώ που δαπανάται θα πρέπει να καταγράφεται και να αιτιολογείται
- Αναφέρετε την πρόοδό σας. Οι χρηματοδότες θέλουν να μάθουν πώς η επένδυσή τους κάνει τη διαφορά
- Επικοινωνήστε τον αντίκτυπό σας. Μοιραστείτε τις επιτυχίες (και τις προκλήσεις σας) με διαφάνεια

Για δημιουργικούς και πολιτιστικούς οργανισμούς, **αυτό μπορεί μερικές φορές να φαίνεται σαν περιορισμός**. Αλλά στην πραγματικότητα, αυτές οι υποχρεώσεις είναι που κάνουν τη χρηματοδότηση ένα ισχυρό στρατηγικό εργαλείο. Η προετοιμασία μιας αίτησης αναγκάζει τους οργανισμούς να διατυπώσουν το όραμά τους, να ορίσουν μετρήσιμους στόχους και να σκεφτούν κριτικά τον αντίκτυπό τους. Η διαχείριση ενός χρηματοδοτούμενου έργου μπορεί να βελτιώσει την οικονομική πειθαρχία, να βελτιώσει τη συνεργασία και να ενισχύσει την επαγγελματική αξιοπιστία του οργανισμού. Υπό αυτή

την έννοια, η χρηματοδότηση δεν είναι μόνο ένα μέσο στήριξης, αλλά και ένας **μηχανισμός ανάπτυξης και μετασχηματισμού.**

Στο πλαίσιο αυτής της εργαλειοθήκης, η χρηματοδότηση αναφέρεται συγκεκριμένα σε χρηματοδοτικούς μηχανισμούς που **επιτρέπουν στους ΤΚΠΔ να προωθούν στόχους βιωσιμότητας, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς ή κυβερνητικούς**. Αυτό περιλαμβάνει επιχορηγήσεις ή επενδύσεις που υποστηρίζουν δράσεις όπως η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η υιοθέτηση πρακτικών κυκλικής παραγωγής, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης, η δραστηριοποίηση κοινοτήτων ή η οικοδόμηση πιο ανθεκτικών επιχειρηματικών μοντέλων. Αυτά τα Χρηματοδοτικά Προγράμματα που εστιάζουν στη βιωσιμότητα έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τις ΠΔΒ να συμβάλλουν σε ευρύτερους κοινωνικούς στόχους, ενισχύοντας παράλληλα τη δική τους μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι η χρηματοδότηση έχει πολλές μορφές. Ενώ οι περισσότεροι δημιουργικοί επαγγελματίες είναι εξοικειωμένοι με **τις επιχορηγήσεις**, υπάρχουν και άλλοι τύποι οικονομικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων δανείων χαμηλού επιτοκίου, χορηγιών, επενδύσεων αντίκτυπου, crowdfunding ή συνεισφορών σε είδος, όπως χώρος, εξοπλισμός ή καθοδήγηση. Η κατανόηση της φύσης κάθε τύπου — και των σχετικών ευθυνών — βοηθά τους οργανισμούς να επιλέξουν την καταλληλότερη διαδρομή για τις ανάγκες και τις ικανότητές τους.

Η στρατηγική προσέγγιση της χρηματοδότησης σημαίνει να προχωρήσετε πέρα από το «πού να βρείτεμε χρήματα». Σημαίνει να κατανοήσετε γιατί ένας χρηματοδότης προσφέρει υποστήριξη, ποιες αξίες ή προτεραιότητες στοχεύει να προωθήσει και πώς το έργο σας ευθυγραμμίζεται με αυτές. Οι επιτυχημένοι υποψήφιοι είναι εκείνοι που μπορούν να συνδέσουν τη δημιουργική τους αποστολή με τους στόχους βιωσιμότητας του χρηματοδότη, να παρουσιάσουν ένα ρεαλιστικό σχέδιο και να επιδείξουν υπευθυνότητα. Όταν αντιμετωπίζεται με αυτόν τον τρόπο, η χρηματοδότηση δεν γίνεται απλώς μια πηγή κεφαλαίου, αλλά μια εταιρική σχέση — μια συνεργασία μεταξύ δημιουργικότητας και σκοπού που μπορεί να προσφέρει διαρκή θετικό αντίκτυπο.

Με μια ματιά. Είδος χρηματοδότησης.

ΕΊΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗΣ	ΤΙ ΣΗΜΑΊΝΕΙ ΑΥΤΌ	ΤΥΠΙΚΈΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΥΝΆΦΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΌΤΗΤΑ
Επιχορηγήσεις	Μη επιστρεπτέα κεφάλαια από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για τη στήριξη συγκεκριμένων έργων.	Υλοποίηση των συμφωνημένων δραστηριοτήτων. Υποβολή αναφορών σχετικά με τα αποτελέσματα και τις δαπάνες.	Κοινό στις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας και καινοτομίας (ΕΕ/εθνικά κονδύλια).
Δάνεια / Μικροπιστώσεις	Επιστρεπτέα χρηματοδότηση, συχνά	Αποπληρωμή, χρηματοοικονομικ	Χρήσιμο για την κλιμάκωση

Microcredit	με χαμηλό επιτόκιο ή ευνοϊκούς όρους.	ή αναφορά, απόδειξη υλοποίησης έργου.	βιώσιμων πρακτικών ή επενδύσεων σε υποδομές.
Χορηγίες / ΕΚΕ CSR	Υποστήριξη από εταιρείες που επιδιώκουν την ευθυγράμμιση με τις κοινωνικές ή περιβαλλοντικές αξίες.	Ορατότητα για χορηγό, απόδειξη αντίκτυπου, διαχείριση εταιρικής σχέσης.	Ιδανικό για δημιουργικές εκστρατείες βιωσιμότητας ή δημόσιες εκδηλώσεις.
Επένδυση αντίκτυπου	Οι επενδυτές χρηματοδοτούν οργανισμούς που δημιουργούν μετρήσιμα κοινωνικά/ περιβαλλοντικά οφέλη.	Σαφείς μετρήσεις αντίκτυπου και επιχειρηματική βιωσιμότητα.	Υψηλό δυναμικό για μακροπρόθεσμη καινοτομία βιωσιμότητας.
Συμμετοχική χρηματοδότηση **Crowdfunding**	Συγκέντρωση χρημάτων με βάση την κοινότητα από πολλούς μικρούς συνεισφέροντες.	Διαφανής επικοινωνία, παρέχοντας υποσχόμενες ανταμοιβές ή αποτελέσματα.	Εμπλέκει άμεσα τους πολίτες σε δημιουργικά έργα προσανατολισμένα στη βιωσιμότητα.
Υποστήριξη σε είδος	Μη οικονομική βοήθεια όπως χώρος, εξοπλισμός ή καθοδήγηση.	Κατάλληλη χρήση και αναγνώριση υποστήριξης.	Συχνά συμπληρώνει πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, ειδικά για νεοσύστατες (startups) επιχειρήσεις.

2.2 Επισκόπηση των τύπων χρηματοδότησης για τις ΠΔΒ

Ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας **βασίζονται παραδοσιακά σε ένα μείγμα δημόσιων επιχορηγήσεων, ιδιωτικών χορηγιών και αυτοπαραγόμενου εισοδήματος**. Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, το τοπίο χρηματοδότησης έχει γίνει πιο **ποικιλόμορφο, δυναμικό και ανταποκρίνεται** στις παγκόσμιες προκλήσεις — ειδικά σε αυτές που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, την ενσωμάτωση και την καινοτομία.

Σήμερα, οι δημιουργικοί οργανισμοί μπορούν να **έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση από μια μεγάλη ποικιλία πηγών**, καθεμία με διαφορετικές προσδοκίες, προτεραιότητες και διαδικασίες. Η κατανόηση αυτών των διακρίσεων βοηθά τους οργανισμούς να προσδιορίσουν πού ταιριάζουν καλύτερα και πώς να προσεγγίσουν στρατηγικά τους πιθανούς χρηματοδότες.

Ακολουθεί επισκόπηση των κύριων τύπων χρηματοδότησης που διατίθενται στις ΠΔΒ, με έμφαση στην αυξανόμενη σύνδεσή τους με πρωτοβουλίες που βασίζονται στη βιωσιμότητα.

Δημόσια Χρηματοδότηση: Επενδύσεις με γνώμονα την πολιτική

Τι είναι: Επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τις εθνικές κυβερνήσεις, τις περιφερειακές αρχές και τους τοπικούς δήμους.

Τι τους οδηγεί: Οι δημόσιοι χρηματοδότες ευθυγραμμίζουν όλο και περισσότερο τις προτεραιότητές τους με τα σημαντικά πλαίσια πολιτικής της ΕΕ. Οι δημόσιες αρχές δίνουν προτεραιότητα στη χρηματοδότηση που ευθυγραμμίζεται με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους και άλλα πλαίσια που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα. Δεν υποστηρίζουν απλώς τον πολιτισμό - χρησιμοποιούν τον πολιτισμό ως όχημα για την επίτευξη ευρύτερων κοινωνικών στόχων όπως η δράση για το κλίμα, η κοινωνική ένταξη και η δημοκρατική συμμετοχή.

Τι σημαίνει αυτό για εσάς: Το έργο σας πρέπει να δείχνει με σαφήνεια πώς συμβάλλει σε αυτούς τους ευρύτερους στόχους πολιτικής. Σκεφτείτε πέρα από τους άμεσους δημιουργικούς σας στόχους και εξετάστε πώς η εργασία σας μπορεί να προωθήσει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική συνοχή ή την ανθεκτικότητα της κοινότητας.

Ιδιωτική χρηματοδότηση: Υποστήριξη ευθυγραμμισμένη με την αποστολή

Τι είναι: Υποστήριξη από φιλανθρωπικά ιδρύματα, εταιρικούς χορηγούς, προγράμματα CSR ΕΚΕ (Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη) και ιδιώτες δωρητές.

Τι τους οδηγεί: Τα εταιρικά ιδρύματα και οι επενδυτές αντίκτυπου επεκτείνουν τα portfolios / τις συλλογές τους για να συμπεριλάβουν πολιτιστικά έργα που προσφέρουν μετρήσιμο κοινωνικό ή περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Αναζητούν συνεργασίες όπου η επένδυσή τους δημιουργεί τόσο πολιτιστική αξία όσο και απτές βελτιώσεις στην κοινωνία ή το περιβάλλον.

Τι σημαίνει αυτό για εσάς: Ερευνήστε προσεκτικά τις αποστολές των πιθανών χρηματοδοτών. Ένα ίδρυμα που επικεντρώνεται στην εκπαίδευση μπορεί να χρηματοδοτήσει το κοινοτικό σας πρόγραμμα τεχνών που διδάσκει βιώσιμες πρακτικές. Μια εταιρεία που δεσμεύεται για την ουδετερότητα του άνθρακα μπορεί να χορηγήσει το φεστιβάλ σας μηδενικών αποβλήτων. Το κλειδί είναι η ευθυγράμμιση, δείχνοντας πώς το έργο σας προωθεί τους συγκεκριμένους στόχους τους.

Εναλλακτικοί και καινοτόμοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί

Τι είναι: Χρηματοοικονομικοί μηχανισμοί που συμπληρώνουν την παραδοσιακή δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένου του crowdfunding, των επενδύσεων αντίκτυπου, των ομολόγων κοινωνικού αντίκτυπου, της μικτής χρηματοδότησης και των συνεταιριστικών μοντέλων.

Τι τους οδηγεί: Αυτοί οι χρηματοδότες συχνά επιδιώκουν τόσο κοινωνικές/περιβαλλοντικές αποδόσεις όσο και οικονομική βιωσιμότητα. Τα μοντέλα συμμετοχικής χρηματοδότησης / Crowdfunding και μικτής χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για δημιουργικά έργα με ισχυρές

διαστάσεις κοινότητας και βιωσιμότητας. Τους ελκύουν έργα που μπορούν να προσελκύσουν άμεσα κοινό και να επιδείξουν σαφή, μετρήσιμα αποτελέσματα.

Τι σημαίνει αυτό για εσάς: Αυτά τα μοντέλα απαιτούν από εσάς να σκέφτεστε τόσο σαν καλλιτέχνης όσο και ως επιχειρηματίας. Χρειάζεστε συναρπαστική αφήγηση για καμπάνιες crowdfunding, σαφείς μετρήσεις αντίκτυπου για κοινωνικούς επενδυτές και βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα που μπορούν να αποφέρουν συνεχείς αποδόσεις.

Το πλεονέκτημα βιωσιμότητας

Αυτή είναι η ενθαρρυντική πραγματικότητα: η βιωσιμότητα δεν είναι πλέον ένα εξειδικευμένο ενδιαφέρον. Γίνεται κεντρική στον τρόπο με τον οποίο οι χρηματοδότες αξιολογούν τα έργα σε όλες τις κατηγορίες. Είτε πρόκειται για μια δημόσια αρχή που προωθεί τους κλιματικούς στόχους, είτε για ένα ίδρυμα που προωθεί την κοινωνική ισότητα, είτε για έναν επενδυτή αντίκτυπου που αναζητά μετρήσιμες αλλαγές, τα ζητήματα βιωσιμότητας ενσωματώνονται όλο και περισσότερο στα κριτήρια χρηματοδότησης.

Αυτό σημαίνει ότι το βιώσιμο δημιουργικό σας έργο δεν ανταγωνίζεται σε μια μικρή, εξειδικευμένη ομάδα, αλλά είναι σε θέση να έχει πρόσβαση σε ένα αυξανόμενο φάσμα ευκαιριών χρηματοδότησης σε ολόκληρο το τοπίο.

Με μια ματιά: Σύγκριση τύπων χρηματοδότησης για CCSI.

ΕΙΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΤΥΠΙΚΗ ΠΗΓΉ	ΚΥΡΙΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ
Δημόσια Χρηματοδότηση	ΕΕ, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές	Νομιμότητα, σταθερότητα, συχνά μεγάλης κλίμακας στήριξη, ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες πολιτικής	Υψηλός ανταγωνισμός, διοικητική πολυπλοκότητα, πληρωμές στο πλαίσιο της επιστροφής εξόδων	Ισχυρή εστίαση στον πράσινο, κοινωνικό και χωρίς αποκλεισμούς μετασχηματισμό (π.χ. Πράσινη Συμφωνία, NEB)
Ιδιωτική Χρηματοδότηση	Εταιρείες, ιδρύματα, φιλανθρωπικές οργανώσεις, επενδυτές	Ευελιξία, ταχύτερη λήψη αποφάσεων, δυνατότητες για συνεργασίες και προβολή	Απαιτεί ισχυρή αφήγηση και μετρήσιμο αντίκτυπο. συχνά βασίζεται σε σχέσεις	Αυξανόμενο ενδιαφέρον για συνεργασίες ΕΚΕ CSR, ESG και

				δημιουργικής βιωσιμότητας
Εναλλακτική Χρηματοδότηση	Πολίτες, κοινότητες, μηχανισμοί μεικτής χρηματοδότησης	Χτίζει δέσμευση, διαφοροποιεί το εισόδημα, ενθαρρύνει την αυτονομία	Χρονοβόρες εκστρατείες. απαιτεί καλή επικοινωνία και ψηφιακή παρουσία	Εξαιρετική εφαρμογή για έργα με διαστάσεις κοινωνικής ή περιβαλλοντικής καινοτομίας

2.3 Οργανωτική ετοιμότητα

Πριν υποβάλει αίτηση για χρηματοδότηση, κάθε δημιουργικός ή πολιτιστικός οργανισμός — ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τη δομή — θα πρέπει να αφιερώσει λίγο χρόνο για να αξιολογήσει την εσωτερική του ετοιμότητα. Οι χρηματοδότες, ειδικά εκείνοι που υποστηρίζουν πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, δεν αξιολογούν μόνο τι προτείνει να κάνει ένα έργο, αλλά και ποιος βρίσκεται πίσω από αυτό και αν μπορούν να το παραδώσουν με επιτυχία.

Το να είσαι **«έτοιμος για χρηματοδότηση»** σημαίνει να έχεις τα **νομικά, οικονομικά και λειτουργικά θεμέλια** για να διαχειριστείς ένα έργο με υπευθυνότητα. Για χρηματοδότηση με επίκεντρο τη βιωσιμότητα, η ετοιμότητα περιλαμβάνει επίσης να δείξετε ότι ο οργανισμός σας κατανοεί και ασκεί περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη στις δικές του λειτουργίες.

Οι ακόλουθες τρεις διαστάσεις — νομική δομή, βασικά οικονομικά στοιχεία και ορισμός έργου — αντιπροσωπεύουν τα απαραίτητα δομικά στοιχεία της ετοιμότητας.

Νομική δομή: Είστε επιλέξιμοι;

Το νομικό σας **καθεστώς** είναι συχνά το πρώτο φίλτρο που καθορίζει την καταλληλότητά σας για διαφορετικές ευκαιρίες χρηματοδότησης. Δεν είναι μόνο η γραφειοκρατία - έχει να κάνει με το πώς οι χρηματοδότες μπορούν να σας μεταφέρουν νόμιμα χρήματα και για ποιες υποχρεώσεις μπορείτε να δεσμευτείτε επίσημα.

- **Εάν είστε ελεύθερος επαγγελματίας ή ατομικός έμπορος**, δικαιούστε πολλές μεμονωμένες επιχορηγήσεις καλλιτεχνών και μικρότερα κεφάλαια έργων, αλλά μεγαλύτερες θεσμικές επιχορηγήσεις ενδέχεται να είναι εκτός ορίων. Ορισμένα προγράμματα της ΕΕ απαιτούν από εσάς να συνεργαστείτε με εγγεγραμμένους οργανισμούς. Το πλεονέκτημα? Γρήγορη λήψη αποφάσεων και πλήρης δημιουργικός έλεγχος.
- **Εάν είστε εγγεγραμμένος σύλλογος ή ΜΚΟ**, έχετε πρόσβαση σε ένα ευρύτερο φάσμα επιχορηγήσεων, ειδικά εκείνων που επικεντρώνονται στο

κοινοτικό όφελος και τον κοινωνικό αντίκτυπο. Πολλοί χρηματοδότες που εστιάζουν στη βιωσιμότητα προτιμούν τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς επειδή οι αποστολές τους ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του δημόσιου συμφέροντος.

- **Εάν είστε ΜμΕ (Μικρή/Μεσαία Επιχείρηση),** μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικής ανάπτυξης, επιχορηγήσεις καινοτομίας και επενδυτικές ευκαιρίες που δεν είναι διαθέσιμες σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Οι επενδυτές αντίκτυπου και οι εταιρικοί χρηματοδότες προτιμούν συχνά να συνεργάζονται με επιχειρήσεις που μπορούν να επιδείξουν οικονομική βιωσιμότητα.

Διαφορετικές νομικές δομές ξεκλειδώνουν διαφορετικές πόρτες χρηματοδότησης. Εάν επί του παρόντος περιορίζεστε από την κατάστασή σας, σκεφτείτε εάν η συνεργασία με έναν κατάλληλο οργανισμό ή η αλλαγή της δομής σας μπορεί να ανοίξει νέες ευκαιρίες—αλλά πάντα να το σταθμίζετε με τη δημιουργική σας αυτονομία και τη διοικητική σας ικανότητα.

Βασικά οικονομικά στοιχεία: Θέτοντας τις βάσεις

Μια δυνατή δημιουργική ιδέα δεν αρκεί. Οι χρηματοδότες θέλουν να γνωρίζουν ότι μπορείτε να **διαχειριστείτε τα χρήματά τους με διαφάνεια και υπευθυνότητα**. Ακόμη και το πιο καινοτόμο έργο βιωσιμότητας χρειάζεται σταθερή οικονομική διαχείριση.

Πριν υποβάλετε αίτηση, βεβαιωθείτε ότι ο οργανισμός σας μπορεί να πληροί αυτές τις βασικές οικονομικές προϋποθέσεις:

- Ένας **αποκλειστικός τραπεζικός λογαριασμός** επιτρέπει την παρακολούθηση των συναλλαγών του έργου με διαφάνεια και αποτρέπει την ανάμειξη προσωπικών κεφαλαίων και κεφαλαίων που σχετίζονται με το έργο.
- Ένα **σύστημα τήρησης βιβλίων**, ένα ψηφιακό λογιστικό εργαλείο ή ακόμα και ένα απλό υπολογιστικό φύλλο, βοηθά στην ακριβή καταγραφή εσόδων και εξόδων.
- Να είστε σε θέση να επιδείξετε μια **σαφή οικονομική επισκόπηση,** με άλλα λόγια από πού προέρχεται το εισόδημά σας, ποια είναι τα επαναλαμβανόμενα έξοδά σας και πώς ο προϋπολογισμός σας ευθυγραμμίζεται με τις δραστηριότητές σας.
- Είναι επίσης συνετό να σκεφτείτε τις **ταμειακές ροές**. Πολλές επιχορηγήσεις αποζημιώνουν τα έξοδα μετά την πραγματοποίησή τους, πράγμα που σημαίνει ότι ο οργανισμός σας πρέπει να έχει κάποια ρευστότητα ή ρυθμίσεις συνεργασίας για την προχρηματοδότηση δραστηριοτήτων. Η πρόβλεψη αυτού βοηθά στην αποφυγή καθυστερήσεων και άγχους του έργου αργότερα.

Για **τα έργα βιωσιμότητας**, η οικονομική διαφάνεια βοηθά επίσης στην επίδειξη ηθικής διαχείρισης — οι χρηματοδότες συχνά εκτιμούν τους οργανισμούς που επιδεικνύουν ακεραιότητα και υπευθυνότητα. Περισσότεροι χρηματοδότες ζητούν αποδεικτικά στοιχεία οικονομικής βιωσιμότητας παράλληλα με τον περιβαλλοντικό/κοινωνικό αντίκτυπο.

Μπορείτε να δείξετε πώς αυτό το έργο συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά σας, όχι μόνο στις βραχυπρόθεσμες ανάγκες σας;

Καθορισμός του έργου σας: Από την ιδέα στο σχέδιο με δυνατότητα χρηματοδότησης

Εδώ η δημιουργικότητα συναντά τη στρατηγική. Οι χρηματοδότες δεν υποστηρίζουν απλώς καλές ιδέες - υποστηρίζουν καλά καθορισμένα έργα με σαφείς στόχους, ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα και μετρήσιμα αποτελέσματα. Ένα χρηματοδοτούμενο έργο είναι ένα δομημένο σχέδιο που μεταφράζει το όραμα σε **συγκεκριμένες ενέργειες, μετρήσιμους στόχους και ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς**.

Οι χρηματοδότες πρέπει να δουν ότι η ιδέα σας μπορεί να παραδοθεί εντός του διαθέσιμου χρόνου και πόρων και ότι συμβάλλει σε σαφή αποτελέσματα βιωσιμότητας.

Κατά τον καθορισμό του έργου σας, ξεκινήστε προσδιορίζοντας **το πρόβλημα ή την ευκαιρία** που αντιμετωπίζει η πρωτοβουλία σας. Σε ποια πρόκληση βιωσιμότητας ανταποκρίνεστε — μείωση των απορριμμάτων, προώθηση της ένταξης, ενίσχυση της ευαισθητοποίησης ή ανάπτυξη βιώσιμων υλικών; Από εκεί, μεταφράστε την ιδέα σας σε ένα σύνολο απτών στόχων, ενεργειών και αποτελεσμάτων. Μια καλή αφήγηση έργου εξηγεί όχι μόνο τι θα κάνετε, αλλά γιατί έχει σημασία, ποιος θα ωφεληθεί και πώς θα μετρηθεί ο αντίκτυπος.

Η δημιουργία ενός **συνεκτικού προϋπολογισμού** που ταιριάζει με τις προγραμματισμένες δραστηριότητές σας είναι ένα άλλο βασικό βήμα. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει να αντικατοπτρίζει μια ρεαλιστική εκτίμηση του κόστους, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού, των υλικών, της επικοινωνίας και των πιθανών γενικών εξόδων. Οι χρηματοδότες εκτιμούν τη σαφήνεια και τη συνέπεια: κάθε δαπάνη θα πρέπει να συνδέεται λογικά με μια δραστηριότητα που περιγράφεται στην πρότασή σας. Όπου πρόκειται για συγχρηματοδότηση ή συνεργασίες, περιγράψτε αυτές τις συνεισφορές με σαφήνεια — δείχνουν δέσμευση και ενισχύουν την αξιοπιστία σας.

Τέλος, σκεφτείτε **τον αντίκτυπο** από την αρχή. Για έργα προσανατολισμένα στη βιωσιμότητα, ο αντίκτυπος σημαίνει κάτι περισσότερο από καλλιτεχνική αριστεία ή προσέγγιση κοινού. Περιλαμβάνει τη συμβολή στην περιβαλλοντική ευθύνη, την κοινωνική ένταξη ή την πολιτιστική ανθεκτικότητα. Καθορίστε πώς θα παρακολουθείτε ή θα επιδεικνύετε αυτόν τον αντίκτυπο — ακόμη και απλοί δείκτες, όπως η μείωση της σπατάλης, τα επίπεδα συμμετοχής ή οι νέες συνεργασίες, μπορούν να αποτελέσουν ισχυρή απόδειξη επιτυχίας.

Αξιοποίηση των εργαλείων CreaSus για βελτιωμένη ετοιμότητα

Το **έργο CreaSus** προσφέρει δύο συμπληρωματικά εργαλεία που μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την οργανωτική σας ετοιμότητα και την ετοιμότητα του έργου σας, δίνοντάς σας αδιάψευστες αποδείξεις της δέσμευσής σας για βιωσιμότητα όταν προσεγγίζετε χρηματοδότες.

Το Εργαλείο Αξιολόγησης Βιωσιμότητας CreaSus σάς επιτρέπει να αξιολογείτε συστηματικά τις τρέχουσες πρακτικές ESG (Περιβαλλοντικές, Κοινωνικές και Διακυβέρνησης) σε όλες τις πτυχές των δραστηριοτήτων σας. Αυτή η ολοκληρωμένη αυτοαξιολόγηση καλύπτει τους **τρεις πυλώνες της βιωσιμότητας** (περιβαλλοντικό, κοινωνικό και κυβερνητικό). Περισσότερο από μια απλή άσκηση εσωτερικού προβληματισμού, η ολοκλήρωση αυτής της αξιολόγησης και η χρήση των αποτελεσμάτων σας κατά τη σύνταξη της πρότασης χρηματοδότησής σας, σας παρέχει **τεκμηριωμένα στοιχεία για τη βασική γραμμή βιωσιμότητας και τη δέσμευσή σας**. Αυτό μπορεί να είναι ισχυρό υποστηρικτικό υλικό κατά την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση. Οι χρηματοδότες θέλουν όλο και περισσότερο να δουν ότι οι αιτούντες κατανοούν τον τρέχοντα αντίκτυπό τους και έχουν ένα σαφές όραμα για βελτίωση - η αξιολόγηση CreaSus σας δίνει ακριβώς αυτό το θεμέλιο.

Το εργαλείο δράσεων μετασχηματισμού (Transformation Actions) συμπληρώνει την αξιολόγηση παρέχοντας **πρακτικές δράσεις βιωσιμότητας ειδικά για τις ΠΔΒ** που βασίζονται σε ορθές πρακτικές και επιτυχημένες περιπτώσεις από ολόκληρη την ΕΕ. Αντί να ξεκινάτε από το μηδέν κατά τον καθορισμό των στοιχείων βιωσιμότητας του έργου σας, μπορείτε να αντλήσετε από αποδεδειγμένα παραδείγματα και να τα προσαρμόσετε στο συγκεκριμένο πλαίσιο σας. Αυτό το εργαλείο σάς βοηθά να μετακινηθείτε από τις γενικές φιλοδοξίες βιωσιμότητας σε συγκεκριμένες, εφαρμόσιμες ενέργειες που ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες του χρηματοδότη. Τα παραδείγματα και οι πόροι που διατίθενται μέσω αυτού του εργαλείου μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά τον ορισμό του έργου σας και να αποδείξουν στους χρηματοδότες ότι οι στόχοι βιωσιμότητας είναι ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι.

Χρησιμοποιώντας και τα δύο εργαλεία μαζί - πρώτα για να αξιολογήσετε την τρέχουσα θέση σας και μετά για να προσδιορίσετε συγκεκριμένες ενέργειες μετασχηματισμού - δημιουργείτε μια συναρπαστική αφήγηση για τους χρηματοδότες: **ξέρετε πού βρίσκεστε, ξέρετε πού θέλετε να πάτε και έχετε έναν πρακτικό οδικό χάρτη για να φτάσετε εκεί.** Αυτή η προσέγγιση βασισμένη σε αποδεικτικά στοιχεία για τη βιωσιμότητα όχι μόνο ενισχύει τις αιτήσεις χρηματοδότησής σας, αλλά διασφαλίζει επίσης ότι είστε πραγματικά προετοιμασμένοι να εκπληρώσετε τις υποσχέσεις σας μόλις εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση.

2.4 Κοινές προκλήσεις επιλεξιμότητας και αίτησης

Ακόμη και οι πιο δημιουργικοί και καλά προετοιμασμένοι οργανισμοί συναντούν εμπόδια κατά την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση. Η διαδικασία μπορεί να είναι ανταγωνιστική, χρονοβόρα και ενίοτε απογοητευτική — ιδίως για μικρότερους πολιτιστικούς οργανισμούς με περιορισμένη διοικητική ικανότητα. Ωστόσο, η κατανόηση των πιο συνηθισμένων προκλήσεων εκ των προτέρων μπορεί να σας βοηθήσει να προετοιμαστείτε αποτελεσματικά και να προσεγγίσετε τη διαδικασία με αυτοπεποίθηση.

Ακολουθούν ορισμένα από τα κύρια εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολιτιστικοί και δημιουργικοί οργανισμοί όταν αναζητούν χρηματοδότηση για έργα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, μαζί με συμβουλές για το πώς να τα ξεπεράσουν.

Αυξανόμενος ανταγωνισμός

Οι προσκλήσεις χρηματοδότησης προσελκύουν σχεδόν πάντα πολύ περισσότερους αιτούντες από όσους μπορεί να υποστηρίξει ο διαθέσιμος προϋπολογισμός. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ, όπου εκατοντάδες προτάσεις υψηλής ποιότητας μπορούν να ανταγωνίζονται για την ίδια ευκαιρία. Αν και αυτή η πραγματικότητα μπορεί να είναι αποθαρρυντική, δεν πρέπει να σας εμποδίσει να κάνετε αίτηση. Αντίθετα, είναι μια πρόσκληση να **ακονίσετε την πρότασή σας**.

Οι επιτυχημένες αιτήσεις ξεχωρίζουν επειδή είναι σαφείς, εστιασμένες και ευθυγραμμισμένες με τις προτεραιότητες του χρηματοδότη. Πριν υποβάλετε αίτηση, μελετήστε προσεκτικά την πρόσκληση: ποιους συγκεκριμένους στόχους στοχεύει; Προσαρμόστε το έργο σας έτσι ώστε να συμβάλλει άμεσα σε αυτούς τους στόχους, αντί να προσπαθείτε να ταιριάζει σε κάθε πιθανό θέμα. Η σαφήνεια, η συνοχή και η συνάφεια είναι συχνά πιο ισχυρές από την πολυπλοκότητα.

Τέλος, αντιμετωπίστε κάθε εφαρμογή ως **ευκαιρία μάθησης**. Ακόμα κι αν δεν επιλεγείτε, η ανατροφοδότηση από τους αξιολογητές μπορεί να είναι εξαιρετικά πολύτιμη για τη βελτίωση της επόμενης υποβολής σας.

Σύνθετες Εφαρμογές

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης μπορεί να είναι λεπτομερείς και γραφειοκρατικές, απαιτώντας συχνά αυτό που πολλοί αποκαλούν «ορολογία επιχορήγησης» — δομημένη γλώσσα που ευθυγραμμίζεται με τις προσδοκίες των χρηματοδοτών. Οι φόρμες ενδέχεται να ζητούν τεχνικές λεπτομέρειες, λογικά πλαίσια ή δείκτες απόδοσης που φαίνονται άγνωστοι στους δημιουργικούς επαγγελματίες. Αυτή η πολυπλοκότητα δεν έχει σκοπό να αποθαρρύνει τους αιτούντες, αλλά να διασφαλίσει τη διαφάνεια και τη υπευθυνότητα στον τρόπο κατανομής των κεφαλαίων.

Για να πλοηγηθείτε σε αυτό, προσεγγίστε τη διαδικασία αίτησης βήμα προς βήμα. Ξεκινήστε περιγράφοντας το έργο σας σε απλή γλώσσα: τι θέλετε να κάνετε, γιατί έχει σημασία και πώς θα κάνει τη διαφορά. Στη συνέχεια, προσαρμόστε αυτήν την αφήγηση στην ορολογία που χρησιμοποιείται από το πρόγραμμα χρηματοδότησης. Οι περισσότερες προσκλήσεις παρέχουν **οδηγίες ή παραδείγματα επιτυχημένων αιτήσεων**, η μελέτη τους μπορεί να σας βοηθήσει να κατανοήσετε τι αναζητούν οι αναθεωρητές.

Μπορείτε επίσης να ζητήσετε υποστήριξη από ενδιάμεσους οργανισμούς, όπως δημιουργικά δίκτυα, πολιτιστικούς φορείς ή περιφερειακά σημεία επαφής, τα οποία συχνά παρέχουν συμβουλές ή εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο προετοιμασίας των αιτήσεων. Στο πλαίσιο του έργου CreaSus, πρόσθετη καθοδήγηση και παραδείγματα θα είναι διαθέσιμα μέσω του **Προγράμματος Ανάπτυξης Ικανοτήτων** αργότερα στο έργο. Η σύνταξη μιας καλής αίτησης είναι μια δεξιότητα που βελτιώνεται με την εξάσκηση.

Το ζήτημα της συγχρηματοδότησης

Πολλά προγράμματα χρηματοδότησης, ιδίως τα δημόσια, δεν καλύπτουν το 100% του κόστους του έργου. Συχνά απαιτείται από τους αιτούντες να παράσχουν συνεισφορά **συγχρηματοδότησης**, η οποία μπορεί να κυμαίνεται από 10% έως 50% του συνολικού προϋπολογισμού. Αυτή η απαίτηση αποδεικνύει δέσμευση και διασφαλίζει ότι πολλοί ενδιαφερόμενοι μοιράζονται τους κινδύνους και τα οφέλη του έργου.

Για τις μικρές ή αναδυόμενες πολιτιστικές οργανώσεις και επιχειρήσεις, η συγχρηματοδότηση μπορεί να φαίνεται σημαντικό εμπόδιο. Ωστόσο, υπάρχουν δημιουργικοί τρόποι προσέγγισης της. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αλλά όχι σε όλες, η συγχρηματοδότηση δεν χρειάζεται πάντα να είναι οικονομική, μπορεί επίσης να περιλαμβάνει **συνεισφορές σε είδος**, όπως το κόστος του προσωπικού που διαθέτει ήδη ο οργανισμός σας, ο χρόνος εθελοντισμού, η χρήση εξοπλισμού, ο χώρος που παραχωρήθηκε ή οι υπάρχοντες πόροι που έχουν χρηματική αξία. Η σωστή τεκμηρίωσή τους μπορεί συχνά να καλύψει μέρος της απαίτησης συγχρηματοδότησης.

Η στρατηγική σκέψη σχετικά με τη συγχρηματοδότηση μπορεί να ενισχύσει την πρότασή σας και να δείξει ότι το έργο σας έχει ευρεία υποστήριξη και βιωσιμότητα πέρα από μία μόνο επιχορήγηση.

Ταμειακές ροές και αποζημίωση

Μία από τις συνηθέστερες πρακτικές προκλήσεις για τους φορείς της ΠΔΒ είναι η διαχείριση των **ταμειακών ροών**. Πολλές επιχορηγήσεις λειτουργούν σε βάση αποζημίωσης, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να πληρώσετε για τα έξοδα εκ των προτέρων και στη συνέχεια να υποβάλετε τεκμηρίωση για να επιστραφούν αργότερα. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει βραχυπρόθεσμη οικονομική πίεση, ειδικά για μικρότερους οργανισμούς ή ελεύθερους επαγγελματίες.

Ο καλός οικονομικός προγραμματισμός είναι απαραίτητος. Πριν ξεκινήσετε ένα έργο, ελέγξτε προσεκτικά τον προϋπολογισμό σας και προσδιορίστε πώς θα χειριστείτε τα αρχικά έξοδα. Ίσως χρειαστεί να χρησιμοποιήσετε αποταμιεύσεις, να εξασφαλίσετε προκαταβολή από συνεργάτες ή να εξερευνήσετε μικροπιστώσεις ή βραχυπρόθεσμη υποστήριξη από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ορισμένα δημόσια προγράμματα επιτρέπουν την καταβολή αρχικής προχρηματοδότησης (για παράδειγμα, 30-40 % της συνολικής επιχορήγησης) για την ενίσχυση της ρευστότητας. **Ελέγχετε πάντα τους όρους της συγκεκριμένης προσκλήσης, ώστε να μην αντιμετωπίζετε δυσάρεστες εκπλήξεις**.

Ο προγραμματισμός του χρονοδιαγράμματος των δαπανών σας και η διατήρηση σαφούς τεκμηρίωσης όλων των εξόδων θα σας βοηθήσουν να διασφαλίσετε την ομαλή αποζημίωση. Αντιμετωπίστε τα χρήματα του χρηματοδότη ως πηγή συνεργασίας, διαχειριστείτε τα προσεκτικά και με διαφάνεια και θα οικοδομήσετε εμπιστοσύνη που μπορεί να οδηγήσει σε μελλοντικές ευκαιρίες.

Το βάρος της αναφοράς

Κάθε πηγή χρηματοδότησης απαιτεί λογοδοσία. Η αναφορά, τόσο αφηγηματική όσο και οικονομική, είναι ο τρόπος με τον οποίο οι χρηματοδότες επαληθεύουν ότι τα χρήματα χρησιμοποιήθηκαν σωστά και ότι επιτεύχθηκε ο επιδιωκόμενος αντίκτυπος. Αν και αυτό μπορεί να φαίνεται επαχθές, είναι επίσης μια ευκαιρία να **επιδείξετε τα επιτεύγματά σας** και να αναλογιστείτε τη μάθησή σας.

Για να διευκολύνετε την αναφορά, ξεκινήστε νωρίς. Παρακολουθήστε τα έξοδα, τα στοιχεία συμμετοχής, τα αποτελέσματα επικοινωνίας και τους δείκτες βιωσιμότητας καθώς προχωράτε, μην περιμένετε μέχρι το τέλος του έργου. Εάν είναι δυνατόν, αναθέστε σε κάποιον από την ομάδα σας να επιβλέπει την τεκμηρίωση και τη συλλογή δεδομένων από την αρχή.

Πολλοί χρηματοδότες δίνουν πλέον έμφαση στην αναφορά επιπτώσεων και όχι μόνο στα αποτελέσματα. Για έργα προσανατολισμένα στη βιωσιμότητα, αυτό σημαίνει να δείξετε όχι μόνο τι κάνατε, αλλά και τη διαφορά που έκανε, για παράδειγμα, πώς μειώσατε τα απόβλητα, βελτιώσατε την ενεργειακή απόδοση ή δημιουργήσατε ευκαιρίες χωρίς αποκλεισμούς. Χρησιμοποιήστε απεικονίσεις, ιστορίες και δεδομένα για να κάνετε την αναφορά σας ελκυστική και αξιόπιστη.

Η υποβολή εκθέσεων δεν πρέπει να θεωρείται ως διοικητική αγγαρεία, αλλά ως **εργαλείο προβληματισμού και επικοινωνίας**. Σας βοηθά να κατανοήσετε τον αντίκτυπό σας, να γιορτάσετε τα αποτελέσματά σας και να ενισχύσετε τη φήμη του οργανισμού σας για επαγγελματισμό και διαφάνεια.

Τα πλεονεκτήματα

Εδώ είναι τα ενθαρρυντικά νέα. **Τα έργα που στοχεύουν στη βιωσιμότητα έχουν συχνά πλεονεκτήματα** για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Ο περιβαλλοντικός και κοινωνικός αντίκτυπος αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη προτεραιότητα, τα έργα βιωσιμότητας περιλαμβάνουν φυσικά κοινοτικές συνεργασίες, τα μετρήσιμα αποτελέσματα συχνά ενσωματώνονται στην περιβαλλοντική εργασία και η αυξανόμενη έμφαση στη βιωσιμότητα σημαίνει ότι γίνονται διαθέσιμες περισσότερες ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Αυτές **οι προκλήσεις είναι πραγματικές, αλλά δεν είναι ασυναγώνιστες**. Κάθε επιτυχημένος CCSI τους έχει πλοηγήσει, και με καλή προετοιμασία, μπορείτε και εσείς. Το κλειδί είναι η κατανόησή τους ως μέρος της διαδικασίας, όχι ως εμπόδια που πρέπει να αποφευχθούν.

2.5 Βιωσιμότητα χρηματοδότησης στις ΠΔΒ

Η βιωσιμότητα έχει καταστεί βασική προτεραιότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη, διαμορφώνοντας δημόσιες πολιτικές, επενδυτικές στρατηγικές και χρηματοδοτικά προγράμματα. Πρωτοβουλίες όπως η **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία,** το **Νέο**

Ευρωπαϊκό Μπάουχαους και διάφορα εθνικά πλαίσια βιωσιμότητας επηρεάζουν όλο και περισσότερο τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται και αξιολογούνται οι ευκαιρίες χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, οι οργανισμοί του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα που **ενσωματώνουν περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ ESG) παραμέτρους στα έργα τους**, είναι συχνά σε καλύτερη θέση για να έχουν πρόσβαση σε ευρύτερο φάσμα χρηματοδοτικής στήριξης.

Για τις ΠΔΒ , η βιωσιμότητα μπορεί να πάρει πολλές μορφές. **Οι περιβαλλοντικές δράσεις** μπορεί να περιλαμβάνουν τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος της πολιτιστικής παραγωγής, την υιοθέτηση πρακτικών κυκλικού σχεδιασμού, τη χρήση βιώσιμων υλικών ή τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημιουργικούς χώρους. **Η κοινωνική βιωσιμότητα** μπορεί να περιλαμβάνει την αύξηση της προσβασιμότητας σε πολιτιστικές δραστηριότητες, την προώθηση της διαφορετικότητας και της ένταξης ή την ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας. **Οι βελτιώσεις που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση** μπορεί να επικεντρωθούν σε πρακτικές διαχείρισης με διαφάνεια, υπεύθυνες συνεργασίες και μακροπρόθεσμη οργανωτική ανθεκτικότητα. Τα συστήματα χρηματοδότησης αναγνωρίζουν όλο και περισσότερο αυτές τις διαστάσεις ως μέρος του ευρύτερου κοινωνικού μετασχηματισμού.

Η κατανόηση **του τρόπου με τον οποίο η βιωσιμότητα συνδέεται με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης** είναι επομένως απαραίτητη κατά τον σχεδιασμό έργων και την προετοιμασία προτάσεων. Πολλά συστήματα χρηματοδότησης δεν αυτοχαρακτηρίζονται ρητά ως «ταμεία βιωσιμότητας», ωστόσο περιλαμβάνουν κριτήρια που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα στις διαδικασίες αξιολόγησής τους. Η επίδειξη του τρόπου με τον οποίο ένα έργο συμβάλλει στην περιβαλλοντική ευθύνη, την κοινωνική ένταξη ή την υπεύθυνη διακυβέρνηση μπορεί να ενισχύσει σημαντικά μια εφαρμογή και να βελτιώσει τις πιθανότητες επιτυχίας της.

Από πρακτική άποψη, οι οργανισμοί μπορούν να **ενισχύσουν τις αιτήσεις χρηματοδότησής τους** επιδεικνύοντας με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο η βιωσιμότητα ενσωματώνεται στα έργα τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με:

- **Τον καθορισμό ενός σαφούς στόχου βιωσιμότητας**, όπως τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη βελτίωση της προσβασιμότητας ή την ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας.
- **Την σύνδεση των δραστηριοτήτων του έργου με μετρήσιμα αποτελέσματα**, για παράδειγμα μέσω δεικτών που σχετίζονται με την αποδοτικότητα των πόρων, τη συμμετοχή ή τον κοινωνικό αντίκτυπο.
- **Την επίδειξη ευθυγράμμισης με προτεραιότητες πολιτικής**, όπως την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τις αρχές της κυκλικής οικονομίας ή την πολιτιστική συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς.
- **Την παρουσίαση μακροπρόθεσμης αξίας**, την επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο το έργο συμβάλλει σε βιώσιμες πρακτικές πέραν της διάρκειας των χρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων.

Στην πράξη, η ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στο σχεδιασμό των έργων αποτελεί όλο και περισσότερο προϋπόθεση για την πρόσβαση σε πολλά είδη χρηματοδότησης. Τα

δημόσια προγράμματα συχνά δίνουν προτεραιότητα σε έργα που συμβάλλουν στην περιβαλλοντική μετάβαση ή την κοινωνική ένταξη, ενώ τα ιδιωτικά ιδρύματα και οι επενδυτές που προσανατολίζονται στον αντίκτυπο ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο για πρωτοβουλίες που επιδεικνύουν μετρήσιμη θετική αλλαγή. Αυτό σημαίνει ότι η βιωσιμότητα δεν πρέπει να θεωρείται ως πρόσθετη απαίτηση αλλά ως αναπόσπαστο μέρος της ανάπτυξης έργων και του στρατηγικού σχεδιασμού. Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να βρείτε παραδείγματα προτεραιοτήτων βιωσιμότητας και σχετικών ευκαιριών χρηματοδότησης για ΠΔΒ.

ΣΤΟΧΟΣ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Περιβαλλοντική βιωσιμότητα	Οικολογικός σχεδιασμός, κυκλικές μέθοδοι παραγωγής, βιώσιμα υλικά, ενεργειακά αποδοτικοί πολιτιστικοί χώροι	προγράμματα της ΕΕ (π.χ. «Δημιουργική Ευρώπη», LIFE), εθνικά ταμεία πράσινης μετάβασης, περιβαλλοντικά ιδρύματα
Κοινωνική βιωσιμότητα	Πολιτιστική προσβασιμότητα, έργα με βάση την κοινότητα, ένταξη υποεκπροσωπούμενων ομάδων, συμμετοχικές πολιτιστικές δραστηριότητες	Δημόσιοι πολιτιστικοί πόροι, προγράμματα κοινωνικής καινοτομίας, φιλανθρωπικά ιδρύματα
Διακυβέρνηση Βιωσιμότητα	Ηθικές συνεργασίες, διαφανείς πρακτικές διαχείρισης, βιώσιμες οργανωτικές στρατηγικές	Προγράμματα συνεργασίας της ΕΕ, εταιρικές σχέσεις CSR ΕΚΕ, ιδιωτικά ιδρύματα, μηχανισμοί μεικτής χρηματοδότησης

Η κατανόηση αυτής της σύνδεσης επιτρέπει στους ΠΔΒ να προσεγγίζουν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης πιο στρατηγικά και να σχεδιάζουν έργα που είναι τόσο οικονομικά βιώσιμα όσο και κοινωνικά σημαντικά.

3_ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

3. Οδηγός χρηματοδότησης ανά κατηγορία

Τώρα που καταλαβαίνετε το τοπίο χρηματοδότησης και έχετε αξιολογήσει την ετοιμότητά σας, ας ρίξουμε μια ματιά στις **συγκεκριμένες ευκαιρίες** που είναι διαθέσιμες για τα έργα βιωσιμότητας σας. Αυτό το κεφάλαιο παρέχει μια πρακτική επισκόπηση των πηγών χρηματοδότησης που οργανώνονται ανά κατηγορία, βοηθώντας σας να προσδιορίσετε ποιες ευκαιρίες ταιριάζουν καλύτερα στις ανάγκες, τη νομική δομή και το εύρος του έργου σας.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι πρόσβασης σε χρηματοδότηση για πρωτοβουλίες βιωσιμότητας στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Ωστόσο, δεν είναι όλες οι πηγές χρηματοδότησης ίδιες. Διαφέρουν ως προς το εύρος, την επιλεξιμότητα, το μέγεθος και την εστίαση και η κατανόηση αυτών των διαφορών είναι το κλειδί για τον εντοπισμό ευκαιριών που ταιριάζουν πραγματικά στις ικανότητες και τους στόχους του οργανισμού σας. Σε γενικές γραμμές, η χρηματοδότηση μπορεί να χωριστεί σε τρεις κατηγορίες:

1. **χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ**, η οποία στηρίζει τη διακρατική συνεργασία και την καινοτομία μεταξύ των κρατών μελών·
2. **Εθνική και περιφερειακή χρηματοδότηση**, η οποία επικεντρώνεται στην τοπική ανάπτυξη και την τομεακή ανάπτυξη·
3. **Ιδιωτικοί και εναλλακτικοί μηχανισμοί**, όπως εταιρικές συνεργασίες, crowdfunding και επενδύσεις αντίκτυπου, που προσφέρουν ευέλικτους και καινοτόμους τρόπους χρηματοδότησης έργων βιωσιμότητας.

Στο παρόν κεφάλαιο, η χρηματοδότηση οργανώνεται σύμφωνα με **πρακτικές οδούς πρόσβασης** (σε επίπεδο ΕΕ, εθνικούς/περιφερειακούς και ιδιωτικούς ή εναλλακτικούς μηχανισμούς) για να βοηθήσει τους χρήστες να περιηγηθούν ευκολότερα στις ευκαιρίες.

Κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες μπορεί να διαδραματίσει μοναδικό ρόλο στη στρατηγική χρηματοδότησής σας. Πολλοί επιτυχημένοι οργανισμοί τα συνδυάζουν, χρησιμοποιώντας μικρότερα εθνικά κονδύλια για την προετοιμασία έργων που αργότερα κλιμακώνονται μέσω ευρωπαϊκών ή ιδιωτικών επενδύσεων.

3.1 Χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διάφορα προγράμματα και πρωτοβουλίες στηρίζουν τη βιωσιμότητα και την καινοτομία στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Τα κονδύλια αυτά έχουν σχεδιαστεί για να ενθαρρύνουν τη διασυνοριακή συνεργασία, να προωθήσουν την αριστεία και να ευθυγραμμιστούν με ευρύτερους στόχους πολιτικής της ΕΕ, όπως η **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία**, το **Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους** και η **Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη**.

Η χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ είναι ιδανική για έργα που:

- Συμμετέχουν εταίροι από πολλές χώρες της ΕΕ.
- Συμβάλλουν στον περιβαλλοντικό ή κοινωνικό αντίκτυπο σε ευρωπαϊκή κλίμακα·
- Διερευνούν την καινοτομία, την έρευνα ή την ανάπτυξη πολιτικής στις ΠΔΒ.

Βασικά Χαρακτηριστικά

Τα κονδύλια της ΕΕ κατανέμονται συνήθως μέσω **προσκλήσεων υποβολής προτάσεων** ή **προγραμμάτων-πλαισίων**. Συχνά έχουν σαφή ετήσια ή πολυετή σχέδια εργασίας που περιγράφουν τις προτεραιότητες, την επιλεξιμότητα και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι εφαρμογές μπορεί να είναι ανταγωνιστικές, αλλά προσφέρουν ουσιαστική υποστήριξη και διεθνή προβολή.

Παραδείγματα βασικών προγραμμάτων της ΕΕ περιλαμβάνουν:

- **Δημιουργική Ευρώπη:** Το κύριο πρόγραμμα της ΕΕ για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Χρηματοδοτεί τη διασυνοριακή συνεργασία, την καινοτομία, την ανάπτυξη κοινού και — όλο και περισσότερο — πρωτοβουλίες με γνώμονα τη βιωσιμότητα.
- **«Ορίζων Ευρώπη»:** Το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία. Υποστηρίζει έργα που διερευνούν βιώσιμα υλικά, ψηφιακό μετασχηματισμό, πράσινες τεχνολογίες και κοινωνική καινοτομία — όλους τους τομείς που σχετίζονται με τις δημιουργικές βιομηχανίες.
- **Προγράμματα Interreg Europe και διασυνοριακής συνεργασίας: Αυτά** τα κεφάλαια επικεντρώνονται στην περιφερειακή ανάπτυξη, την καινοτομία και τη βιωσιμότητα μέσω της διακρατικής συνεργασίας.
- **Πρόγραμμα LIFE:** Το ειδικό ταμείο της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, το οποίο μπορεί να στηρίξει δημιουργικά έργα με ισχυρές συνιστώσες βιωσιμότητας.
- **Πρόγραμμα ERASMUS+.** Αυτό το πρόγραμμα χρηματοδότησης μπορεί να υποστηρίξει άμεσα έργα που επικεντρώνονται στην κατάρτιση, την απόκτηση δεξιοτήτων, την επανεκπαίδευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ομάδων-στόχων σας.
- **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ):** Τα ταμεία αυτά μπορούν να στηρίξουν έμμεσα τη δημιουργική επιχειρηματικότητα, την κατάρτιση και τις πράσινες υποδομές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
• Υψηλή προβολή και κύρος. • Προϋπολογισμούς μεγαλύτερης κλίμακας για τη στήριξη πολυετών δραστηριοτήτων· • Ευκαιρίες δικτύωσης και οικοδόμησης εταιρικών σχέσεων σε όλη την Ευρώπη.	• Διοικητική πολυπλοκότητα και μεγάλα χρονοδιαγράμματα. • Απαιτεί συνεργασίες και διεθνή συντονισμό. • Έντονος ανταγωνισμός — μόνο οι πιο σχετικές και καλά προετοιμασμένες προτάσεις πετυχαίνουν.

• Ισχυρή ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες βιωσιμότητας της ΕΕ.	

Στρατηγικές επιτυχίας

Πρέπει να **σκέφτεστε ευρωπαϊκά** και το σχέδιό σας πρέπει να επιδεικνύει σαφή διασυνοριακό αντίκτυπο και ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Μελετήστε τις τρέχουσες **προτεραιότητες της ΕΕ** και ευθυγραμμιστείτε ανάλογα. Τα έργα που συμβάλλουν ρητά σε πρωτοβουλίες όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η ψηφιακή δεκαετία ή ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα.

Δημιουργήστε ισχυρές συνεργασίες , οι οποίες είναι απαραίτητες για τα περισσότερα προγράμματα της ΕΕ, απαιτούν συνεργασίες. Αναζητήστε συνεργάτες από διαφορετικά κράτη μέλη που προσφέρουν συμπληρωματική εμπειρογνωμοσύνη και καταδεικνύουν την ευρωπαϊκή διάσταση της δουλειάς σας.

Η χρηματοδότηση της ΕΕ αναζητά έργα που υπερβαίνουν τις υφιστάμενες πρακτικές. **Επιδείξτε την καινοτομία** και παρουσιάστε με σαφήνεια ποιες νέες προσεγγίσεις, τεχνολογίες ή μεθοδολογίες εισάγετε στον τομέα.

Συμβουλή:

Εάν είστε νέοι στη χρηματοδότηση της Προγράμματα της ΕΕ, σκεφτείτε να ξεκινήσετε ως εταίρος και όχι ως κύριος αιτών. Αυτό σας επιτρέπει να αποκτήσετε εμπειρία και να δημιουργήσετε δίκτυα πριν διαχειριστείτε μόνοι σας ένα πλήρες έργο.

3.2 Εθνική και περιφερειακή χρηματοδότηση

Ενώ η χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ προσφέρει κλίμακα και προβολή, **τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα** αποτελούν συχνά το πιο προσιτό σημείο εκκίνησης για τις ΠΔΒ. Τα κονδύλια αυτά τελούν συνήθως υπό τη διαχείριση των υπουργείων Πολιτισμού, Περιβάλλοντος ή Οικονομικής Ανάπτυξης, καθώς και των περιφερειακών κυβερνήσεων και των τοπικών αρχών. Μπορούν να λάβουν τη μορφή επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων ή φορολογικών κινήτρων με στόχο τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της δημιουργικής οικονομίας.

Τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών, αλλά τα περισσότερα έχουν κοινούς στόχους: την ενίσχυση των τοπικών δημιουργικών οικοσυστημάτων, την ενθάρρυνση της καινοτομίας και την προώθηση της βιωσιμότητας ως κινητήριας δύναμης της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα, ένα

εθνικό πολιτιστικό ταμείο μπορεί να στηρίξει έργα οικολογικού σχεδιασμού ή ένας οργανισμός περιφερειακής ανάπτυξης μπορεί να χρηματοδοτήσει πρωτοβουλίες κυκλικής οικονομίας στη δημιουργική παραγωγή.

Τα προγράμματα αυτά έχουν συχνά **απλούστερες διαδικασίες υποβολής αιτήσεων** από τα κονδύλια της ΕΕ και δίνουν προτεραιότητα σε έργα με τοπικό αντίκτυπο. Μπορούν επίσης να παρέχουν **ευκαιρίες συγχρηματοδότησης** που μπορούν αργότερα να συνδυαστούν με ευρωπαϊκά προγράμματα.

Πώς να προσεγγίσετε την εθνική και περιφερειακή χρηματοδότηση

1. **Μείνετε ενημερωμένοι.** Ακολουθήστε τους ιστότοπους του υπουργείου Πολιτισμού σας, των περιφερειακών δημιουργικών κόμβων ή των εθνικών σημείων επαφής για ενημερώσεις σχετικά με τις ανοιχτές προσκλήσεις.
2. **Χτίστε σχέσεις.** Η συμμετοχή σε εθνικές ενημερωτικές ημερίδες, εργαστήρια ή εκδηλώσεις δικτύωσης σάς βοηθά να κατανοήσετε τις προτεραιότητες και να δημιουργήσετε άμεση επαφή με τους διαχειριστές προγραμμάτων.
3. **Αξιοποιήστε τα τοπικά δίκτυα.** Συνεργαστείτε με κοντινά ιδρύματα ή δήμους που έχουν ήδη εμπειρία στη διαχείριση έργων.
4. **Εμφάνιση αντίκτυπου σε τοπικό επίπεδο.** Δείξτε πώς το έργο βιωσιμότητας σας ωφελεί την κοινότητα, την περιοχή ή το πολιτιστικό σας οικοσύστημα. Οι χρηματοδότες εκτιμούν τα απτά, τοπικά αποτελέσματα.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
• Ευκολότερη πρόσβαση και χαμηλότερος ανταγωνισμός σε σύγκριση με τα κονδύλια της ΕΕ· • Καλύτερη κατανόηση του τοπικού πλαισίου και των αναγκών από τους χρηματοδότες. • Ευκαιρίες για δοκιμή και βελτίωση ιδεών πριν από την κλιμάκωση.	• Μικρότερα μεγέθη επιχορηγήσεων και συντομότερες περίοδοι υλοποίησης· • Περιορίζεται σε συγκεκριμένες περιοχές ή ομάδες-στόχους. • Οι προτεραιότητες χρηματοδότησης ενδέχεται να αλλάξουν με τους πολιτικούς κύκλους.

Η εθνική και περιφερειακή χρηματοδότηση είναι ένα **ισχυρό σκαλοπάτι** — ένας ιδανικός τρόπος για την πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων δράσεων βιωσιμότητας, την οικοδόμηση αξιοπιστίας και τη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται για την προσέγγιση ευκαιριών μεγαλύτερης κλίμακας αργότερα.

Στρατηγικές επιτυχίας

Να γνωρίζετε πάντα **το τοπικό σας περιβάλλον** . Ερευνήστε τις συγκεκριμένες προτεραιότητες βιωσιμότητας της περιοχής σας. Οι παράκτιες περιοχές ενδέχεται να δώσουν προτεραιότητα σε θαλάσσια περιβαλλοντικά ζητήματα, ενώ οι βιομηχανικές περιοχές μπορεί να επικεντρωθούν στις μεταβάσεις της κυκλικής οικονομίας.

Οι περιφερειακοί χρηματοδότες εκτιμούν τα έργα που **χτίζουν Τοπικές Συνεργασίες** και ενισχύουν τα τοπικά οικοσυστήματα. Συνεργαστείτε με περιβαλλοντικές οργανώσεις, κοινοτικές ομάδες ή εκπαιδευτικά ιδρύματα στην περιοχή σας.

Δείξτε πώς το έργο σας **επιδεικνύει τον τοπικό αντίκτυπο** και πώς αντιμετωπίζει συγκεκριμένες τοπικές προκλήσεις, συμβάλλοντας παράλληλα σε ευρύτερους στόχους βιωσιμότητας.

3.3 Ιδιωτικοί και εναλλακτικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης

Πέρα από τα δημόσια ιδρύματα, ένας αυξανόμενος αριθμός **ιδιωτικών και κοινοτικών μοντέλων χρηματοδότησης** υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα στη δημιουργική οικονομία. Αυτές περιλαμβάνουν εταιρικές χορηγίες, φιλανθρωπικά ιδρύματα, επενδύσεις αντίκτυπου και πλατφόρμες crowdfunding. Προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία και δημιουργική ελευθερία, αλλά απαιτούν επίσης προληπτική οικοδόμηση σχέσεων και ισχυρές επικοινωνιακές δεξιότητες.

Ιδιωτικές και Εταιρικές Χρηματοδοτήσεις

Πολλές εταιρείες ευθυγραμμίζουν τις στρατηγικές τους για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) και το Περιβάλλον, την Κοινωνία και τη Διακυβέρνηση (ESG) με τις τέχνες. Αυτό σημαίνει ότι αναζητούν ενεργά πολιτιστικούς εταίρους που μπορούν να βοηθήσουν στην έκφραση των αξιών βιωσιμότητας μέσω της δημιουργικότητας, του σχεδιασμού ή της αφήγησης. Οι συνεργασίες αυτού του είδους μπορούν να λάβουν τη μορφή άμεσης χορηγίας, συνδημιουργίας ή μακροπρόθεσμης συνεργασίας.

Εταιρικές Χορηγίες

Η εταιρική χορηγία αντιπροσωπεύει μια κοινή μορφή ιδιωτικής χρηματοδότησης στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Σε αυτό το μοντέλο, οι εταιρείες παρέχουν οικονομική ή υποστήριξη σε είδος σε πολιτιστικά έργα, εκδηλώσεις ή οργανισμούς με αντάλλαγμα την προβολή, τη συσχέτιση επωνυμίας ή ευκαιρίες να αποδείξουν τη δέσμευσή τους στην εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ). Οι συμφωνίες χορηγίας συχνά περιλαμβάνουν στοιχεία επικοινωνίας και προώθησης, όπως τοποθέτηση λογότυπου, δημόσια αναγνώριση ή συνεργατικές καμπάνιες.

Για πολιτιστικούς και δημιουργικούς οργανισμούς, οι εταιρικές χορηγίες μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντικές για φεστιβάλ, εκθέσεις, δημιουργικές εκδηλώσεις, ψηφιακές πρωτοβουλίες ή έργα δέσμευσης της κοινότητας που ευθυγραμμίζονται με τις αξίες ή το κοινό-στόχο μιας εταιρείας. Η οικοδόμηση επιτυχημένων συνεργασιών χορηγίας απαιτεί συνήθως μια σαφή πρόταση που καταδεικνύει τα αμοιβαία οφέλη της συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της εμβέλειας κοινού, της ευθυγράμμισης της επωνυμίας και του θετικού κοινωνικού ή περιβαλλοντικού αντίκτυπου.

Ίδρυμα και Φιλανθρωπικές Δωρεές

Σε αντίθεση με τις εταιρικές χορηγίες, η χρηματοδότηση από ιδρύματα και φιλανθρωπικούς οργανισμούς είναι γενικά **προσανατολισμένη στην αποστολή και όχι στο μάρκετινγκ**. Τα ιδρύματα συνήθως υποστηρίζουν έργα που ευθυγραμμίζονται με τις θεματικές τους προτεραιότητες, όπως η πολιτιστική ανάπτυξη, η κοινωνική ένταξη, η εκπαίδευση, η βιωσιμότητα ή η συμμετοχή της κοινότητας.

Για τις ΠΔΒ, η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων μπορεί να στηρίξει την καλλιτεχνική δημιουργία, πρωτοβουλίες πολιτιστικής προσβασιμότητας, εκπαιδευτικά προγράμματα ή έργα για την αντιμετώπιση κοινωνικών ή περιβαλλοντικών προκλήσεων μέσω του πολιτισμού και της δημιουργικότητας. Οι αιτήσεις για επιχορηγήσεις ιδρύματος συνήθως απαιτούν από τους οργανισμούς να αποδείξουν πώς το έργο τους συμβάλλει στην αποστολή και τους μακροπρόθεσμους στόχους του ιδρύματος. Σε αντίθεση με τις εταιρικές χορηγίες, αυτές οι σχέσεις χρηματοδότησης συχνά επικεντρώνονται λιγότερο στην προβολή και περισσότερο στην πολιτιστική, κοινωνική ή περιβαλλοντική αξία που δημιουργείται από το έργο.

Όταν προσεγγίζετε ιδιώτες χρηματοδότες, δώστε έμφαση στο αμοιβαίο όφελος και συγκεκριμένα στον τρόπο με τον οποίο το έργο σας υποστηρίζει την αποστολή τους, ενισχύει τη φήμη τους ή εμπλέκει τα ενδιαφερόμενα μέρη τους.

ΠΩΣ ΝΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΤΕ	
	• Ερευνήστε τις εκθέσεις ΕΚΕ και τις δεσμεύσεις βιωσιμότητας • Προτείνετε έργα που δημιουργούν αμοιβαία οφέλη—αντίκτυπο για εσάς, φήμη και δέσμευση των εργαζομένων για αυτούς • Σκεφτείτε τοπικά—πολλές εταιρείες δίνουν προτεραιότητα στην υποστήριξη των κοινοτήτων όπου δραστηριοποιούνται • Προσφέρετε ευκαιρίες αναγνώρισης και προβολής • Αναζητήστε ιδρύματα που καλωσορίζουν ρητά τις πολιτιστικές προσεγγίσεις στα βασικά τους ζητήματα

Συμμετοχική χρηματοδότηση - Crowdfunding

Το crowdfunding επιτρέπει στους δημιουργικούς επαγγελματίες να συγκεντρώσουν μικρές συνεισφορές από μεγάλο αριθμό ατόμων που πιστεύουν στην ιδέα τους. Συνδυάζει τη χρηματοδότηση με την ανάπτυξη κοινού και είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό για έργα βιωσιμότητας που εμπνέουν συναισθηματική δέσμευση, όπως κοινοτικούς κήπους, εγκαταστάσεις οικολογικής τέχνης ή πρωτοβουλίες κοινωνικού σχεδιασμού.

Οι ειδικές διαδικτυακές πλατφόρμες (π.χ. Kickstarter, Ulule, Indiegogo) παρέχουν προσβάσιμους τρόπους για την έναρξη καμπανιών, ενώ εξειδικευμένες πλατφόρμες (π.χ. Goteo, με επίκεντρο την κοινωνική καινοτομία) εξυπηρετούν έργα προσανατολισμένα στη βιωσιμότητα. Μια επιτυχημένη καμπάνια απαιτεί σχεδιασμό, αφήγηση ιστοριών και τακτική επικοινωνία με τους υποστηρικτές, αλλά ενισχύει επίσης την ιδιοκτησία της κοινότητας και την ευαισθητοποίηση για τον σκοπό σας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	• Αφηγηθείτε συναρπαστικές ιστορίες που συνδέουν την προσωπική εμπειρία με ευρύτερες προκλήσεις βιωσιμότητας • Χρησιμοποιήστε τις δημιουργικές σας δεξιότητες—τα βίντεο, οι εικόνες και ο σχεδιασμός υψηλής ποιότητας κάνουν τεράστιες διαφορές • Προσφέρετε ουσιαστικές ανταμοιβές που ευθυγραμμίζονται με το μήνυμά σας για τη βιωσιμότητα • Ενεργοποιήστε πρώτα την υπάρχουσα κοινότητά σας και μετά επεκταθείτε προς τα έξω • Να έχετε διαφάνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κονδύλια θα δημιουργήσουν συγκεκριμένο αντίκτυπο

Επένδυση αντίκτυπου

Οι επενδύσεις αντίκτυπου αναφέρονται στη χρηματοδότηση από επενδυτές που αναζητούν μετρήσιμα κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη παράλληλα με τις οικονομικές αποδόσεις. Αυτό το μοντέλο κερδίζει έδαφος σε όλη την Ευρώπη, καθώς οι δημιουργικές επιχειρήσεις αναπτύσσουν βιώσιμα προϊόντα, ηθικές αλυσίδες εφοδιασμού ή υπηρεσίες χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς. Οι επενδυτές αντίκτυπου αναζητούν οργανισμούς με σαφείς μετρήσεις αντίκτυπου, βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα και ισχυρή διακυβέρνηση.

Για τις ΠΔΒ, αυτό μπορεί να σημαίνει την ανάπτυξη υβριδικών μοντέλων που συνδυάζουν τη δημιουργικότητα, την επιχειρηματικότητα και τη βιωσιμότητα — όπως μάρκες μόδας που χρησιμοποιούν ανακυκλωμένα υλικά, στούντιο σχεδιασμού που επικεντρώνονται στην προσβασιμότητα ή δημιουργικούς κόμβους που υποστηρίζουν λύσεις κυκλικής οικονομίας.

ΤΙ ΨΑΧΝΟΥΝ	• Σαφείς μετρήσεις κοινωνικού ή περιβαλλοντικού αντίκτυπου • Πορεία προς την οικονομική βιωσιμότητα (όχι απαραίτητα κέρδος, αλλά λειτουργική βιωσιμότητα) • Καινοτόμες προσεγγίσεις που θα μπορούσαν να αναπαραχθούν ή να κλιμακωθούν • Ισχυρές ομάδες διαχείρισης με σχετική εμπειρία

Κάθε κατηγορία χρηματοδότησης προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες — και η καθεμία απαιτεί μια ελαφρώς διαφορετική νοοτροπία. Τα κονδύλια σε επίπεδο ΕΕ απαιτούν στρατηγική, συνεργασία και υπομονή. Τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ανταμείβουν την εγγύτητα και τον αντίκτυπο στην κοινότητα. Οι ιδιωτικοί και καινοτόμοι μηχανισμοί απαιτούν δημιουργικότητα, πειθώ και οικοδόμηση εταιρικών σχέσεων.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
• Μεγαλύτερη ευελιξία και δυναμικό καινοτομίας·	• Απαιτεί ισχυρές δεξιότητες αφήγησης και μάρκετινγκ.

• Ευκαιρίες για μακροπρόθεσμη συνεργασία και συνδημιουργία. • Ισχυρή ευθυγράμμιση με τις αξίες βιωσιμότητας και κοινωνικού αντίκτυπου. • Δημιουργεί άμεσες σχέσεις με την κοινότητα και το κοινό.	• Οι οικονομικοί κίνδυνοι και οι διοικητικές απαιτήσεις διαφέρουν ανάλογα με το μοντέλο. • Η επιτυχία εξαρτάται από την ορατότητα, την αξιοπιστία και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης.

Επενδυτές, Angels, Seed Funding και Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα

Όταν αναζητούν χρηματοδότηση από ιδιώτες επενδυτές, ιδρύματα, εταιρικούς συνεργάτες ή επενδυτές αρχικού σταδίου, όπως οι επενδυτές άγγελοι και τα ταμεία επιχειρηματικού κεφαλαίου, οι οργανισμοί θα πρέπει να είναι έτοιμοι να παρέχουν υψηλότερο επίπεδο διαφάνειας και τεκμηρίωσης από αυτό που απαιτείται συχνά για τη χρηματοδότηση βάσει επιχορηγήσεων. Οι επενδυτές και οι ιδιώτες χρηματοδότες συνήθως διεξάγουν κάποια μορφή δέουσας επιμέλειας πριν δεσμεύσουν οικονομικούς πόρους, πράγμα που σημαίνει ότι θα θέλουν να κατανοήσουν τη δομή του οργανισμού, τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και τον πιθανό αντίκτυπο του προτεινόμενου έργου.

Ως εκ τούτου, για τους οργανισμούς που διερευνούν ευκαιρίες ιδιωτικής ή μικτής χρηματοδότησης, είναι χρήσιμο να προετοιμάσουν εκ των προτέρων ένα βασικό σύνολο εγγράφων. Αυτή η προετοιμασία βοηθά στην οικοδόμηση αξιοπιστίας και επιτρέπει στις συζητήσεις με πιθανούς εταίρους να προχωρήσουν πιο αποτελεσματικά. Τα βασικά στοιχεία που πρέπει να εξετάσουν οι οργανισμοί να προετοιμάσουν περιλαμβάνουν:

- **Οργανωτικές πληροφορίες**: νομικό καθεστώς, δομή διακυβέρνησης και σύντομη περιγραφή της αποστολής και των δραστηριοτήτων του οργανισμού.
- **Οικονομικές πληροφορίες**: πρόσφατες οικονομικές καταστάσεις ή περιλήψεις, τρέχουσα δομή του προϋπολογισμού και επισκόπηση των πηγών εισοδήματος.
- **Τεκμηρίωση έργου**: ένα συνοπτικό υπόμνημα (concept note) ή πρόταση έργου που περιγράφει στόχους, δραστηριότητες, αναμενόμενα αποτελέσματα και ανάγκες χρηματοδότησης.
- **Σκεπτικό επιπτώσεων και βιωσιμότητας**: σαφής εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το έργο συμβάλλει στους στόχους περιβαλλοντικής, κοινωνικής ή πολιτιστικής βιωσιμότητας.
- **Υποστηρικτικό υλικό**: παρουσιάσεις, οπτικό υλικό ή σύντομα έγγραφα παρουσίασης ιδέας (pitch documents) που βοηθούν στην αποτελεσματική επικοινωνία του έργου.

Εκτός από τις παραδοσιακές χορηγίες ή τη φιλανθρωπική χρηματοδότηση, οι δημιουργικοί οργανισμοί (ιδίως εκείνοι που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ψηφιακής ή δημιουργικής τεχνολογίας) μπορούν επίσης να αντιμετωπίσουν ευκαιρίες μέσω διαγωνισμών καινοτομίας, μαραθώνιων ανάπτυξης εφαρμογών (hackathons), προγραμμάτων επιτάχυνσης ή επιχειρηματικών διαγωνισμών που διοργανώνονται από τράπεζες, ιδρύματα, τεχνολογικούς κόμβους και ιδιώτες επενδυτές. Αυτές οι πρωτοβουλίες συχνά στοχεύουν στον εντοπισμό καινοτόμων και επεκτάσιμων ιδεών

που μπορούν να εξελιχθούν σε δημιουργικές νεοσύστατες νεοφυείς επιχειρήσεις ή νέες πολιτιστικές υπηρεσίες. Για οργανισμούς που εργάζονται σε τομείς όπως η ανάπτυξη παιχνιδιών, ο ψηφιακός σχεδιασμός, τα μέσα εμβύθισης (immersive media), ή οι δημιουργικές πλατφόρμες, η συμμετοχή σε τέτοιες πρωτοβουλίες μπορεί να ανοίξει δρόμους για χρηματοδότηση εκκίνησης, καθοδήγηση ή προγράμματα επώασης.

Σε αυτά τα πλαίσια, οι οργανισμοί συχνά αναμένεται να παρουσιάσουν την ιδέα τους μέσω ενός σύντομου pitch ή pitch deck, το οποίο συνοψίζει την πρόταση αξίας, τις δυνατότητες καινοτομίας και τη στρατηγική ανάπτυξης του έργου. Στον παρακάτω πίνακα, μπορείτε να βρείτε τις κύριες πληροφορίες που πρέπει να παρέχετε κατά τη διάρκεια μιας παρουσίασης Pitch:

ΕΝΟΤΗΤΑ PITCH DECK	ΣΚΟΠΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ PITCH DECK	ΣΚΟΠΟΣ
1. Πρόβλημα ή ευκαιρία	Εξηγήστε την πρόκληση ή την ανάγκη που αντιμετωπίζει το έργο σας.	**6. Οδικός χάρτης ανάπτυξης**	Παρουσιάστε βασικά ορόσημα για την ανάπτυξη και την εφαρμογή.
2. Λύση / Δημιουργική ιδέα	Περιγράψτε το δημιουργικό προϊόν, την υπηρεσία ή την καινοτομία που προτείνετε.	**7. Ομάδα και Εξειδίκευση**	Παρουσιάστε τους ανθρώπους πίσω από το έργο και την εμπειρία τους.
3. Αγορά ή κοινό	Προσδιορίστε το κοινό-στόχο, τους χρήστες ή το τμήμα της πολιτιστικής αγοράς.	**8. Αντίκτυπος και βιωσιμότητα**	Επισημάνετε την περιβαλλοντική, κοινωνική ή πολιτιστική αξία που δημιουργείται από το έργο.
4. Πρόταση αξίας	Εξηγήστε τι κάνει το έργο μοναδικό και γιατί έχει σημασία.	**9. Χρηματοδοτικές Ανάγκες**	Εξηγήστε πόση χρηματοδότηση απαιτείται και πώς θα χρησιμοποιηθεί.
5. Επιχειρηματικό μοντέλο ή μοντέλο βιωσιμότητας	Περιγράψτε πώς το έργο θα δημιουργήσει έσοδα ή θα διατηρήσει τις λειτουργίες.		

Εύρεση του μείγματος χρηματοδότησής σας

Τα περισσότερα επιτυχημένα έργα βιωσιμότητας συνδυάζουν χρηματοδότηση από πολλαπλές πηγές. Μια επιχορήγηση της ΕΕ θα μπορούσε να καλύψει το κόστος ανάπτυξης, η περιφερειακή χρηματοδότηση θα μπορούσε να υποστηρίξει την εφαρμογή, η εταιρική χορηγία θα μπορούσε να παρέχει εξοπλισμό και το crowdfunding θα μπορούσε να προσελκύσει υποστηρικτές της κοινότητας. Αυτή η διαφοροποιημένη προσέγγιση μειώνει τον κίνδυνο και επιδεικνύει ευρεία υποστήριξη για την εργασία σας.

Με μια ματιά: Σύγκριση κατηγοριών χρηματοδότησης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΣΚΟΠΟΣ	ΙΔΑΝΙΚΟ ΓΙΑ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΌΤΗΤΑ
Χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ	Διακρατική, Ευρωπαϊκή	Συνεργατικά έργα, καινοτομία, έρευνα	Μεσαίο – Μεγάλο	Ισχυρή ευθυγράμμιση με τις πολιτικές βιωσιμότητας της ΕΕ (Πράσινη Συμφωνία, NEB, SDGs)
Εθνική & Περιφερειακή Χρηματοδότηση	Ανάλογα με τη χώρα ή την περιοχή	Τοπικές δράσεις βιωσιμότητας, πιλοτικά έργα	Μικρό – Μεσαίο	Διαφέρει από χώρα σε χώρα, συχνά συνδέεται με πολιτιστικές και περιβαλλοντικές στρατηγικές
Ιδιωτική & Καινοτόμος Χρηματοδότηση	Εταιρικό, κοινοτικό ή επενδυτικό	Δημιουργική επιχειρηματικότητα, συμμετοχή στην κοινότητα, έργα αντίκτυπου	Ευέλικτο	Καθοδηγείται από κινήματα ΕΚΕ, ESG ή βιωσιμότητας βάσης

4_ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

4. Εργαλεία Υποστήριξης Λήψης Αποφάσεων

Μέχρι τώρα, έχετε κατανοήσει καλά το τοπίο χρηματοδότησης και τι χρειάζεται για να είστε έτοιμοι για χρηματοδότηση. Αλλά με τόσες πολλές διαθέσιμες επιλογές - από προγράμματα της ΕΕ έως crowdfunding, από εταιρικές χορηγίες έως επενδύσεις αντίκτυπου - **πώς αποφασίζετε πού να εστιάσετε την ενέργειά σας;**

Αυτό το κεφάλαιο μετατρέπει τις πληροφορίες σε **δράση**. Αντί να σας αφήνουμε να πλοηγηθείτε μόνοι σας σε αμέτρητες ευκαιρίες χρηματοδότησης, παρέχουμε δομημένα εργαλεία που σας βοηθούν να εντοπίσετε τις πιο υποσχόμενες οδούς για τη συγκεκριμένη περίπτωσή σας.

Εδώ, θα βρείτε εργαλεία που έχουν σχεδιαστεί για να σας βοηθήσουν να **προσδιορίσετε ποιες διαδρομές χρηματοδότησης ταιριάζουν καλύτερα με το προφίλ, την ικανότητα και τις φιλοδοξίες σας για βιωσιμότητα**.

Οι ακόλουθες ενότητες σας καθοδηγούν βήμα προς βήμα: πρώτον, βοηθώντας σας να κατανοήσετε τα κύρια κριτήρια που χρησιμοποιούν οι χρηματοδότες κατά την αξιολόγηση των αιτούντων, στη συνέχεια, προσφέροντας οπτικά εργαλεία — έναν **πίνακα αποφάσεων** και ένα **διάγραμμα ροής** — για να περιορίσετε τις επιλογές σας και, τέλος, παρέχοντας εξατομικευμένη καθοδήγηση για **διαφορετικούς τύπους οντοτήτων**, από ελεύθερους επαγγελματίες έως ΜμΕ (SMEs) και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

4.1 Επιλογή της σωστής οδού χρηματοδότησης

Η επιλογή της σωστής ευκαιρίας χρηματοδότησης δεν αφορά μόνο την εύρεση του πού βρίσκονται τα χρήματα, αλλά και την εύρεση της **καλύτερης προσαρμογής** μεταξύ της αποστολής, της ικανότητας και των στόχων του χρηματοδότη του οργανισμού σας. Μια σωστά επιλεγμένη οδός χρηματοδότησης σάς επιτρέπει να εστιάσετε την ενέργειά σας, να αυξήσετε το ποσοστό επιτυχίας σας και να δημιουργήσετε μακροχρόνιες σχέσεις με χρηματοδότες που μοιράζονται τις αξίες σας. Η διαδικασία ξεκινά με την κατανόηση της δικής σας θέσης: πού βρίσκεστε σήμερα, τι είδους έργο θέλετε να παραδώσετε και ποιους πόρους και συνεργασίες έχετε ήδη στη διάθεσή σας.

Κάθε χρηματοδότης, δημόσιος, ιδιωτικός ή κοινοτικός, παρακινείται από ένα συγκεκριμένο σύνολο στόχων. Ορισμένα στοχεύουν στην ενίσχυση της καινοτομίας ή της επιχειρηματικότητας, άλλα επικεντρώνονται στην πολιτιστική συμμετοχή, ενώ όλο και περισσότερα καθοδηγούνται από **αρχές βιωσιμότητας** όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η κοινωνική ένταξη ή η διαφάνεια της διακυβέρνησης. Όταν το έργο σας συμβάλλει σαφώς στην αποστολή ενός χρηματοδότη, έχει πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας. Το κλειδί είναι να **ταιριάξετε τον σκοπό του έργου σας με τη σωστή λογική χρηματοδότησης**.

Μια στρατηγική προσέγγιση στη λήψη αποφάσεων περιλαμβάνει τρία βασικά βήματα:

1. **Γνωρίστε τον εαυτό σας:** Αξιολογήστε την ετοιμότητα του οργανισμού σας, χρησιμοποιώντας εργαλεία όπως το Εργαλείο αυτοαξιολόγησης CreaSus για να εντοπίσετε τα δυνατά σας σημεία και τους τομείς προς βελτίωση. Κατανοήστε τη νομική δομή, το μέγεθος και την οικονομική σας ικανότητα, γιατί αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν άμεσα την καταλληλότητά σας για διαφορετικούς τύπους χρηματοδότησης.

2. **Καθορίστε το έργο σας με σαφήνεια:** Αποσαφηνίστε τους στόχους βιωσιμότητας και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Αναρωτηθείτε: ποιο πρόβλημα αντιμετωπίζει το έργο μου και ποια μετρήσιμη αλλαγή θα δημιουργήσει; Ένα καλά καθορισμένο έργο διευκολύνει τον εντοπισμό χρηματοδοτών που μοιράζονται τις προτεραιότητές σας.

3. **Αντιστοίχιση και ιεράρχηση:** Μόλις κατανοήσετε το εσωτερικό σας προφίλ και τους εξωτερικούς σας στόχους, αντιστοιχίστε τους με τις διαθέσιμες οδούς χρηματοδότησης. Ορισμένες ευκαιρίες μπορεί να ευθυγραμμίζονται στενά με τον τύπο του έργου σας, ενώ άλλες μπορεί να μην ταιριάζουν. Είναι προτιμότερο να κάνετε επιλεκτική αίτηση στις σωστές ευκαιρίες παρά να υποβάλετε πολλές μη εστιασμένες αιτήσεις.

Η επιλογή της σωστής οδού χρηματοδότησης σημαίνει επίσης σκέψη **πέρα από μία μόνο πρόσκληση**. Πολλοί επιτυχημένοι οργανισμοί δημιουργούν ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο χρηματοδότησης — ξεκινώντας τοπικά για να δοκιμάσουν ιδέες και στη συνέχεια συνδυάζοντας εθνική, ευρωπαϊκή και ιδιωτική χρηματοδότηση καθώς ωριμάζουν τα έργα τους. Αυτή η προσέγγιση, που μερικές φορές ονομάζεται διαστρωμάτωση χρηματοδότησης, κατανέμει τον κίνδυνο και αυξάνει την ανθεκτικότητα. Για παράδειγμα, ένα μικρό στούντιο σχεδιασμού μπορεί να ξεκινήσει με μια περιφερειακή επιχορήγηση καινοτομίας για την κατασκευή πρωτοτύπων βιώσιμων υλικών, στη συνέχεια να συμμετάσχει σε μια σύμπραξη της ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» για να κλιμακώσει την ιδέα του διεθνώς και αργότερα να προσελκύσει ιδιώτες επενδυτές για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

Τέλος, η καλή λήψη αποφάσεων έχει να κάνει με την **ευθυγράμμιση και το χρονοδιάγραμμα**. Οι ευκαιρίες αλλάζουν, αλλά η αποστολή σας πρέπει να παραμείνει συνεπής. Μείνετε ενημερωμένοι για τις επερχόμενες κλήσεις, σχεδιάστε το ημερολόγιό σας γύρω από αυτές και αφήστε αρκετό χρόνο για να προετοιμάσετε ισχυρές εφαρμογές. Η λήψη αποφάσεων δεν έχει να κάνει με την αντίδραση σε κάθε ευκαιρία — έχει να κάνει με την επιλογή αυτών που θα σας βοηθήσουν πραγματικά να επιτύχετε το όραμά σας για τη βιωσιμότητα.

Ωστόσο, όταν συνδυάζονται διαφορετικές πηγές, είναι σημαντικό να αποφεύγεται η **διπλή χρηματοδότηση**, με την παροχή πολλαπλών επιχορηγήσεων για τη χρηματοδότηση των ίδιων δαπανών ή δραστηριοτήτων. Τα περισσότερα καθεστώτα χρηματοδότησης το απαγορεύουν ρητά και μπορούν να ζητήσουν επαλήθευση ότι δεν έχει ληφθεί αλληλεπικαλυπτόμενη στήριξη για το ίδιο έργο ή δαπάνη. Βεβαιωθείτε πάντα

ότι κάθε πηγή χρηματοδότησης καλύπτει ξεχωριστά μέρη της εργασίας σας και διατηρείτε σαφή τεκμηρίωση για να αποδείξετε τη συμμόρφωση. Η υπεύθυνη διαχείριση όχι μόνο προστατεύει την αξιοπιστία του οργανισμού σας αλλά ενισχύει και τη φήμη σας στους μελλοντικούς χρηματοδότες.

4.2 Πίνακας αποφάσεων χρηματοδότησης

Αφού αποσαφηνίσετε τους στόχους σας και κατανοήσετε το προφίλ του οργανισμού σας, το επόμενο βήμα είναι να προσδιορίσετε ποιοι τύποι χρηματοδότησης ευθυγραμμίζονται καλύτερα με τις ανάγκες σας. Κάθε πηγή χρηματοδότησης, δημόσια, ιδιωτική ή κοινοτική, συνοδεύεται από διαφορετικές προσδοκίες, κανόνες επιλεξιμότητας και επίπεδα υποστήριξης. Η σοφή επιλογή μπορεί να εξοικονομήσει πολύτιμο χρόνο και πόρους και να αυξήσει τις πιθανότητες επιτυχίας σας.

Ο **πίνακας αποφάσεων χρηματοδότησης** έχει σχεδιαστεί για να σας βοηθήσει να πλοηγηθείτε σε αυτές τις επιλογές. Συνοψίζει ποιες οδοί χρηματοδότησης είναι οι καταλληλότερες για διάφορους τύπους δημιουργικών και πολιτιστικών οντοτήτων, με βάση το μέγεθος, τη δομή και την εστίασή τους στη βιωσιμότητα. Ο στόχος δεν είναι να σας πει για τι να κάνετε αίτηση, αλλά να σας βοηθήσει να αναγνωρίσετε πού ταιριάζετε καλύτερα και ποιες διαδρομές αξίζει να εξερευνήσετε περαιτέρω.

Πώς να χρησιμοποιήσετε τον πίνακα αποφάσεων χρηματοδότησης

Ο πίνακας σάς βοηθά να συνδέσετε **το προφίλ του οργανισμού** σας με το **περιβάλλον χρηματοδότησης** που του ταιριάζει καλύτερα. Ξεκινήστε προσδιορίζοντας ποια κατηγορία περιγράφει καλύτερα τον οργανισμό σας — για παράδειγμα, ελεύθερος επαγγελματίας, ΜμΕ (SME) ή μη κερδοσκοπική ένωση. Στη συνέχεια, κοιτάξτε στον πίνακα για να δείτε ποιοι τύποι χρηματοδότησης είναι πιο σχετικοί με την κλίμακα, τον τύπο του έργου και τους στόχους βιωσιμότητας σας.

Κάθε στήλη σας δίνει πρακτικές ενδείξεις:

- Οι «Προτεινόμενες Διαδρομές Χρηματοδότησης» υποδεικνύουν ποιοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί είναι πιο συμβατοί με την κατάστασή σας.
- Η «Συνάφεια με τη Βιωσιμότητα» δείχνει πού μπορεί να ευθυγραμμιστεί η εργασία σας με τις τρέχουσες τάσεις χρηματοδότησης.
- Τα «Παραδείγματα κατάλληλων Προγραμμάτων σάς βοηθούν να προσδιορίσετε συγκεκριμένα προγράμματα για να ξεκινήσετε την εξερεύνηση.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτό το εργαλείο ως **χάρτη εκκίνησης**: μόλις βρείτε τους τομείς που σας ταιριάζουν, εμβαθύνετε σε αυτές τις ροές χρηματοδότησης, ελέγξτε τα συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητάς τους και ελέγξτε για ανοιχτές προσκλήσεις. Ο πίνακας μπορεί επίσης να σας βοηθήσει να σχεδιάσετε τη μελλοντική ανάπτυξη —

δείχνοντας πού μπορείτε να αναπτυχθείτε στη συνέχεια καθώς ο οργανισμός σας αποκτά εμπειρία και ικανότητα.

Πίνακας αποφάσεων χρηματοδότησης για τις ΠΔΒ

ΤΎΠΟΣ ΟΝΤΟΤΗΤΑΣ	ΤΥΠΙΚΗ ΕΣΤΊΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	ΚΛΙΜΑΚΑ / ΕΜΒΕΛΕΙΑ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΌΤΗΤΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ
Ελεύθεροι επαγγελματίες και μεμονωμένοι δημιουργοί	Καλλιτεχνική δημιουργία, εκστρατείες ευαισθητοποίησης, βιώσιμος σχεδιασμός, μικρές κοινοτικές πρωτοβουλίες	Από τοπικό σε εθνικό επίπεδο	- Μικροεπιχορηγήσεις και κεφάλαια μεμονωμένων καλλιτεχνών - Τοπικά και περιφερειακά πολιτιστικά προγράμματα - Συμμετοχική χρηματοδότηση (Crowdfunding) - Συνεργασίες με ΜΚΟ ή ιδρύματα ως δημοσιονομικοί χορηγοί	Ισχυρή για την κοινωνική και κοινοτική βιωσιμότητα (εκπαίδευση, ένταξη, ευαισθητοποίηση)	Εθνικά συμβούλια τεχνών, τοπικά πολιτιστικά ταμεία, πλατφόρμες συμμετοχικής χρηματοδότησης πολιτών crowdfunding
Πολύ μικρές επιχειρήσεις και νεοσύστατες επιχειρήσεις	Καινοτομία, ανάπτυξη προϊόντων ή υπηρεσιών, βιώσιμες μέθοδοι παραγωγής	Περιφερειακό σε ΕΕ	Επιχορηγήσεις καινοτομίας (εθνικές ή ευρωπαϊκές)- Χρηματοδότηση πράσινων επιχειρήσεων ή κυκλικής οικονομίας- Επενδύσεις αντίκτυπου ή προγράμματα επιτάχυνσης- Μεικτή χρηματοδότηση (δημόσια + ιδιωτική)	Ισχυρή περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα (οικολογικός σχεδιασμός, κυκλικά μοντέλα)	Ορίζων Ευρώπη, πρόγραμμα LIFE, εθνικοί οργανισμοί καινοτομίας, θερμοκοιτίδες δημιουργικών επιχειρήσεων
Οι ΜμΕ (SMEs)στους ΠΔΒ	Επιχειρηματικός μετασχηματισμός, κλιμάκωση βιώσιμων λειτουργιών, Ε&Α (R&D)	Εθνικό σε διεθνές	- Ταμεία Ε&Α (R&D)και καινοτομίας- Ιδιώτες επενδυτές ευθυγραμμισμένοι με το ESG- Συμπράξεις ΕΚΕ- Ταμεία εξαγωγών και ψηφιακής μετάβασης	Ισορροπημένο σε περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και σχετικούς με τη διακυβέρνηση πυλώνες	Interreg, προγράμματα ΕΤΠΑ, ταμεία αντικτύπου, ιδιωτικά ιδρύματα
Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί / Σύλλογοι / Συνεταιρισμοί	Έργα με βάση την κοινότητα, ένταξη, εκπαίδευση, πολιτιστική ευαισθητοποίηση, ευαισθητοποίηση για τη βιωσιμότητα	Τοπικό έως διακρατικό	- Δημόσιες επιχορηγήσεις (εθνικές ή ευρωπαϊκές)- Ιδρύματα και φιλανθρωπική υποστήριξη- Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα- Crowdfunding για συμμετοχή στην κοινότητα	Ισχυρή κοινωνική βιωσιμότητα και διακυβέρνηση (αντίκτυπος στην κοινότητα, διαφάνεια)	Δημιουργική Ευρώπη, Erasmus+, εθνικά πολιτιστικά ιδρύματα, τοπικές αρχές

Δίκτυα, Συμμαχίες & Clusters	Ανάπτυξη ικανοτήτων, ανταλλαγή γνώσεων, διασυνοριακή συνεργασία, προάσπιση πολιτικών	Ευρωπαϊκό και διεθνές	- Συνεργατικά προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ- Έργα διακρατικής συνεργασίας- Πολυμερείς συμπράξεις	Διακυβέρνηση και συστημική βιωσιμότητα (συνεργασία, καινοτομία πολιτικής)	Έργα συνεργασίας του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», Interreg, COSME / Πρόγραμμα για την ενιαία αγορά Single Market Programme

Ερμηνεύοντας το Matrix

Ο Πίνακας Αποφάσεων Χρηματοδότησης δεν είναι μια σταθερή φόρμουλα, είναι ένα **βοήθημα πλοήγησης** που σας βοηθά να λαμβάνετε πιο έξυπνες, πιο στρατηγικές αποφάσεις. Αφού προσδιορίσετε τις οδούς χρηματοδότησης που ταιριάζουν στον οργανισμό σας, διερευνήστε τις περαιτέρω χρησιμοποιώντας τους συνημμένους καταλόγους προγραμμάτων, εθνικά παραδείγματα ή βάσεις δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ.

Λάβετε υπόψη ότι **μπορούν να συνδυαστούν πολλαπλές διαδρομές** καθώς εξελίσσεται το έργο σας. Για παράδειγμα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια τοπική επιχορήγηση για να δοκιμάσετε την ιδέα σας, να υποβάλετε αίτηση για σύμπραξη της ΕΕ για να την κλιμακώσετε και αργότερα να προσελκύσετε ιδιώτες ή κοινοτικούς επενδυτές για να διασφαλίσετε τη συνέχεια.

4.3 Διάγραμμα ροής χρηματοδότησης: Ποια χρηματοδότηση είναι κατάλληλη για εσάς;

Το διάγραμμα ροής χρηματοδότησης είναι ένα πρακτικό εργαλείο για να προσδιορίσετε ποιες ευκαιρίες ταιριάζουν καλύτερα στην περίπτωσή σας. Σας οδηγεί βήμα προς βήμα μέσα από μια σειρά απλών ερωτήσεων, (σχετικά με τον οργανισμό σας, το έργο σας και τους στόχους βιωσιμότητας) για να σας καθοδηγήσει προς τις καταλληλότερες οδούς χρηματοδότησης.

Αυτό το εργαλείο δεν αντικαθιστά τη λεπτομερή έρευνα ή τις επαγγελματικές συμβουλές, αλλά σας βοηθά να **κάνετε ενημερωμένες και σίγουρες πρώτες επιλογές** σχετικά με το πού να εστιάσετε την ενέργειά σας. Είτε είστε μεμονωμένος καλλιτέχνης, νεοφυής επιχείρηση, πολιτιστικός σύλλογος ή αναπτυσσόμενη ΜμΕ, ακολουθώντας το διάγραμμα ροής θα σας βοηθήσει να δείτε ποιες διαδρομές χρηματοδότησης είναι πιο ρεαλιστικές και ποιες προετοιμασίες μπορεί να χρειαστούν πριν υποβάλετε αίτηση.

Πώς λειτουργεί το διάγραμμα ροής

Το διάγραμμα ροής είναι δομημένο ως μια ακολουθία **σημείων απόφασης**, καθένα από τα οποία σας οδηγεί σε μια πιθανή οδό χρηματοδότησης. Ξεκινήστε από την κορυφή και προχωρήστε προς τα κάτω, ακολουθώντας τις απαντήσεις που περιγράφουν καλύτερα την περίπτωσή σας.

Ακολουθεί μια απλοποιημένη εκδοχή της λογικής πίσω από αυτό:

Βήμα 1: Τι είδους οντότητα είστε;

- **Ιδιώτης / Ελεύθερος επαγγελματίας:** → Μεταβείτε στο Βήμα 2Α
- **Εγγεγραμμένος Οργανισμός (ΜμΕ(SME), ΜΚΟ, Συνεταιρισμός κ.λπ.):** → Μεταβείτε στο Βήμα 2Β

Βήμα 2Α: Για ιδιώτες ή ελεύθερους επαγγελματίες

- Είναι το έργο σας κυρίως καλλιτεχνικό, προσανατολισμένο στην κοινότητα ή εκπαιδευτικό;→ **Οι τοπικές ή εθνικές πολιτιστικές επιχορηγήσεις**, **τα προγράμματα μικροχρηματοδότησης** ή το **Crowdfunding** μπορεί να ταιριάζουν καλύτερα.
- Συνεργάζεστε με άλλους ή εργάζεστε σε ένα μεγαλύτερο δίκτυο ή κατοικία;→ Εξετάστε **ευκαιρίες που βασίζονται σε συμπράξεις** (π.χ. μέσω του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», του Erasmus+ ή εθνικών προγραμμάτων πολιτιστικής κινητικότητας).
- Χρειάζεστε προβολή ή υποστήριξη εκκίνησης αντί για μεγάλους προϋπολογισμούς;→ Εξερευνήστε **πλατφόρμες crowdfunding** ή **κατοικίες καλλιτεχνών** που προσφέρουν θέματα βιωσιμότητας.

Βήμα 2Β: Για εγγεγραμμένους οργανισμούς

- Είναι ο οργανισμός σας **κερδοσκοπικός** (εταιρεία, ΜμΕ(**SME**), νεοσύστατη επιχείρηση);→ Μεταβείτε στο Βήμα 3Α.
- Είναι ο οργανισμός σας **μη κερδοσκοπικός ή συνεταιριστικός** (σύλλογος, ίδρυμα, κοινωνική επιχείρηση); → Μεταβείτε στο Βήμα 3Β.

Βήμα 3Α: Για κερδοσκοπικές οντότητες (ΜμΕ(SMEs), νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρήσεις)

- Το έργο σας επικεντρώνεται στην καινοτομία, την πράσινη μετάβαση ή τη βιώσιμη παραγωγή;
  → Κοιτάξτε **τα εθνικά ταμεία καινοτομίας**, **τα προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ**, όπως το Horizon Europe, ή **τους επενδυτές αντίκτυπου**.
- Κλιμακώνετε ή εμπορευματοποιείτε βιώσιμες λύσεις;
  → Εξερευνήστε **την ιδιωτική χρηματοδότηση**, **τους επιταχυντές** ή **τη μικτή χρηματοδότηση** (συνδυασμός δημόσιας και ιδιωτικής υποστήριξης).
- Χρειάζεστε υποστήριξη σε πρώιμο στάδιο για ένα πρωτότυπο ή πιλοτικό πρόγραμμα;
  → Ελέγξτε **τις περιφερειακές επιχορηγήσεις καινοτομίας** ή **τις θοιρίδες δημιουργικών** επιχειρήσεων.

Βήμα 3Β: Για Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς, Ενώσεις και Συνεταιρισμούς

- Το έργο σας έχει κοινωνικό, εκπαιδευτικό ή κοινοτικό αντίκτυπο;
  → Εξερευνήστε **δημόσιους πολιτιστικούς πόρους**, **ιδρύματα** και **έργα συνεργασίας της ΕΕ** στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» ή του Erasmus+.
- Η πρωτοβουλία σας επικεντρώνεται στην τοπική βιωσιμότητα ή ένταξη;
  → Εξετάστε **τα δημοτικά ή περιφερειακά ταμεία** ή **τις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα** με τοπικές επιχειρήσεις.
- Εργάζεστε διασυνοριακά ή σε επίπεδο πολιτικής;
  → Ερευνήστε το **Interreg**, **το Europe for Citizens** ή παρόμοια διακρατικά προγράμματα.

Βήμα 4: Καθορισμός της κλίμακας του έργου σας

- **Τοπικός αντίκτυπος (Κοινότητα, Δήμος):** → Τοπικοί ή περιφερειακοί δημόσιοι πόροι, συμμετοχική χρηματοδότηση πολιτών(crowdfunding) ή συμπράξεις.
- **Εθνικός αντίκτυπος (τομεακό επίπεδο ή επίπεδο χώρας):** → Εθνικά υπουργεία, πολιτιστικοί φορείς και ιδιωτικά ιδρύματα.
- **Ευρωπαϊκός ή διεθνής αντίκτυπος:** → προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ, έργα συνεργασίας και διακρατικά ταμεία καινοτομίας.

Βήμα 5: Αντιστοίχιση της εστίασής σας στη βιωσιμότητα

Τέλος, σκεφτείτε ποια διάσταση βιωσιμότητας αντιμετωπίζει το έργο σας:

- **Περιβαλλοντική βιωσιμότητα (πράσινη μετάβαση, κυκλική οικονομία):** → πρόγραμμα LIFE, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ή τα ταμεία πράσινης καινοτομίας.
- **Κοινωνική βιωσιμότητα (ένταξη, συμμετοχή, εκπαίδευση):** → το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το Erasmus+ ή εθνικά κοινοτικά κονδύλια.
- **Διακυβέρνηση και μακροπρόθεσμη αλλαγή (νέα επιχειρηματικά μοντέλα, καινοτομία διαχείρισης):** → Επενδύσεις αντίκτυπου ή συνεταιριστικά αναπτυξιακά ταμεία.

Στο τέλος του διαγράμματος ροής, θα φτάσετε σε μία ή περισσότερες **προτεινόμενες διαδρομές** (τις κατηγορίες χρηματοδότησης που είναι πιο πιθανό να ταιριάζουν στο έργο σας).

Διάγραμμα ροής χρηματοδότησης

ΒΗΜΑ	ΒΑΣΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ	Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ / Η ΚΑΤΆΣΤΑΣΗ ΣΑΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΤΥΠΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
1. Είδος οντότητας	Τι είδους οργανισμός είστε;	Ελεύθερος Επαγγελματίας / Ιδιώτης	Τοπικές και εθνικές μικροεπιχορηγήσεις, crowdfunding, φιλοξενίες καλλιτεχνών	Τοπικά πολιτιστικά ταμεία, συμμετοχική χρηματοδότηση πολιτών (crowdfunding), μικρές επιχορηγήσεις τέχνης βιωσιμότητας
		Εγγεγραμμένος Οργανισμός (εταιρεία, ΜΚΟ, συνεταιρισμός κ.λπ.)	Πηγαίνετε στο Βήμα 2	—
2. Νομικό καθεστώς	Είστε κερδοσκοπική ή μη κερδοσκοπική οντότητα;	Κερδοσκοπικό (ΜμESME,, vstart-up, επιχειρήσεις)	Καινοτομία και χρηματοδότηση με επίκεντρο τις επιχειρήσεις, επενδύσεις αντικτύπου	Horizon Europe, LIFE, εθνικοί οργανισμοί καινοτομίας
		Μη Κερδοσκοπικός / Σύλλογος / Συνεταιρισμός	Ταμεία με επίκεντρο την κοινότητα, την εκπαίδευση και την ένταξη	Δημιουργική Ευρώπη, Erasmus+, εθνικά ή περιφερειακά πολιτιστικά ταμεία
3. Είδος έργου	Ποιος είναι ο κύριος στόχος του έργου σας;	Καινοτομία ή Βιώσιμο Προϊόν/Υπηρεσία	E&AR&D και καινοτομία, επιταχυντές, μικτή χρηματοδότηση	Horizon Europe, Ταμεία Πράσινης Μετάβασης, Κύπελλο Δημιουργικών Επιχειρήσεων
		Κοινοτική ή κοινωνική συμμετοχή	Δημόσιες επιχορηγήσεις, ιδρύματα, συμμετοχική χρηματοδότηση (crowdfunding)	Erasmus+, Interreg, ιδρύματα, πλατφόρμες πολιτών
		Καλλιτεχνική / Ευαισθητοποίηση / Πολιτιστική Δραστηριότητα	Δημιουργικά ή πολιτιστικά ταμεία με θέματα βιωσιμότητας	Δημιουργική Ευρώπη, τοπικά πολιτιστικά ταμεία, πρωτοβουλίες NEB
4. Κλίμακα του έργου	Ποια είναι η γεωγραφική εμβέλεια του έργου σας;	Τοπικό / Δημοτικό	Επιχορηγήσεις τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεργασίες, crowdfunding	Δημοτικές πολιτιστικές υπηρεσίες, τοπικά ιδρύματα
		Εθνικό	Εθνικά προγράμματα πολιτισμού και καινοτομίας	Υπουργεία Πολιτισμού ή Περιβάλλοντος, εθνικά κληροδοτήματα
		Ευρωπαϊκό / Διεθνές	Συνεργατικά ταμεία και δίκτυα σε επίπεδο ΕΕ	Δημιουργική Ευρώπη, Interreg, Horizon Europe”
5. Εστίαση στη βιωσιμότητα	Ποια διάσταση βιωσιμότητας αντιμετωπίζει το έργο σας;	Περιβάλλον (πράσινες πρακτικές, κυκλική οικονομία)	Ταμεία πράσινης μετάβασης και δράσης για το κλίμα	Πρόγραμμα LIFE, Horizon Europe Cluster 5 & 6, εθνικές πράσινες επιχορηγήσεις
		Κοινωνική (ένταξη, εκπαίδευση, συμμετοχή)	Πολιτιστικά ταμεία χωρίς αποκλεισμούς σε επίπεδο κοινότητας	Erasmus+, Δημιουργική Ευρώπη, τοπικά ταμεία ένταξης
		Διακυβέρνηση / Επιχειρηματικά Μοντέλα (ESG, καινοτομία)	Επενδύσεις αντίκτυπου και συνεταιριστική ανάπτυξη	Επενδυτές αντίκτυπου, κοινωνική χρηματοδότηση, επιχορηγήσεις συνεταιριστικής ανάπτυξης
6. Επίπεδο ετοιμότητας	Πόσο προετοιμασμένος είναι ο οργανισμός	Πρώιμο στάδιο / Χαμηλή χωρητικότητα	Τοπικά ή περιφερειακά ταμεία, μικροεπιχορηγήσεις, συμμετοχική χρηματοδότηση(crowdfunding)	Εθνικά συμβούλια τεχνών, πιλοτικές πρωτοβουλίες

	σας για τη διαχείριση κεφαλαίων;	Έμπειρος / Υψηλή χωρητικότητα	Προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ, μικτή ή ιδιωτική χρηματοδότηση	Δημιουργική Ευρώπη, πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»"Horizon Europe", προγράμματα ΕΚΕ

4.4 Διαδρομές τύπου οντότητας

Δεν ξεκινούν όλοι οι δημιουργικοί και πολιτιστικοί οργανισμοί από το ίδιο μέρος. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι μικρές εταιρείες και οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί έχουν μοναδικά πλεονεκτήματα — και αντιμετωπίζουν διαφορετικές προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Η αναγνώριση του προφίλ σας σάς βοηθά να στοχεύσετε τις σωστές ευκαιρίες, να διαχειριστείτε τις προσδοκίες και να δημιουργήσετε μια στρατηγική χρηματοδότησης που ταιριάζει πραγματικά στις δυνατότητές σας.

Οι ακόλουθες κατευθύνσεις παρέχουν **εξατομικευμένη καθοδήγηση για τρία κύρια προφίλ ΠΔΒ.** Κάθε μονοπάτι υπογραμμίζει τυπικές πηγές χρηματοδότησης, κοινά εμπόδια και πρακτικά βήματα που θα σας βοηθήσουν να γίνετε πιο ανταγωνιστικοί και ανθεκτικοί.

Ελεύθεροι επαγγελματίες και μεμονωμένοι δημιουργοί

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες είναι η καρδιά του δημιουργικού τομέα που χτυπά — μουσικοί, εικαστικοί καλλιτέχνες, σχεδιαστές, κινηματογραφιστές, συγγραφείς και ψηφιακοί δημιουργοί που συχνά εργάζονται ανεξάρτητα ή σε μικρές συνεργασίες. Η ευελιξία και η δημιουργικότητά τους αποτελούν πλεονεκτήματα, αλλά η περιορισμένη διοικητική ικανότητα μπορεί να δυσχεράνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Πολλά δημόσια συστήματα έχουν σχεδιαστεί για εγγεγραμμένες οντότητες και οι κανόνες επιλεξιμότητας συχνά αποκλείουν άτομα χωρίς νομικό καθεστώς.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΤΥΠΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΑ
• Υψηλή προσαρμοστικότητα και δημιουργική ευελιξία. • Ισχυρή σύνδεση με κοινό και κοινότητες. • Ικανότητα πειραματισμού και καινοτομίας με χαμηλό κόστος.	• Περιορισμένη επιλεξιμότητα για μεγάλα προγράμματα δημόσιας χρηματοδότησης. • Έλλειψη επίσημης δομής για την οικονομική διαχείριση. • Δυσκολία στην εκπλήρωση των απαιτήσεων συγχρηματοδότησης ή υποβολής εκθέσεων.

Στρατηγικές συμβουλές

- **Ξεκινήστε μικρά και τοπικά.** Αναζητήστε δημοτικές ή περιφερειακές επιχορηγήσεις καλλιτεχνών, προγράμματα κινητικότητας και κατοικίες που επικεντρώνονται στη βιωσιμότητα ή τον κοινωνικό αντίκτυπο.
- **Χρησιμοποιήστε το crowdfunding** για να συγκεντρώσετε κεφάλαια εκκίνησης και να επιδείξετε το δημόσιο ενδιαφέρον. Πλατφόρμες όπως το Goteo ή το Ulule μπορούν να λειτουργήσουν ως εργαλεία δημιουργίας κοινού.

- **Συνεργαστείτε με φορείς υποδοχής.** Συνεργαστείτε με ΜΚΟ, πολιτιστικά κέντρα ή φεστιβάλ που μπορούν να λειτουργήσουν ως δημοσιονομικοί χορηγοί — επιτρέποντάς σας να έχετε έμμεση πρόσβαση σε κεφάλαια.
- **Αναδείξτε τη βιωσιμότητα στην εργασία σας..** Οι χρηματοδότες εκτιμούν όλο και περισσότερο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, τις δίκαιες συνθήκες εργασίας και τη συμμετοχή της κοινότητας.
- **Αξιοποιήστε το Εργαλείο Αυτοαξιολόγησης CreaSus** για να τεκμηριώσετε την ετοιμότητά σας για βιωσιμότητα. Αυτό μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία σας όταν συνεργάζεστε ή υποβάλλετε αίτηση για κεφάλαια.

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (SMEs) & Δημιουργικές Νεοσύστατες Επιχειρήσεις (Start-ups)

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) και οι νεοσύστατες επιχειρήσεις αποτελούν την κινητήρια δύναμη καινοτομίας του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα. Συνδυάζουν την καλλιτεχνική δημιουργικότητα με την επιχειρηματικότητα, αναπτύσσοντας βιώσιμα προϊόντα, τεχνολογίες και υπηρεσίες. Πολλοί διερευνούν τον οικολογικό σχεδιασμό, τις πρακτικές κυκλικής οικονομίας ή την ψηφιακή βιωσιμότητα — τομείς που ευθυγραμμίζονται σε μεγάλο βαθμό με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες της ΕΕ.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΤΥΠΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΑ
• Επιχειρηματική νοοτροπία και ικανότητα για καινοτομία. • Δυνατότητα κλιμάκωσης και προσέλκυσης επενδύσεων. • Ευθυγράμμιση με τα θεματολόγια της ΕΕ για τη βιωσιμότητα και την πράσινη μετάβαση.	• Περιορισμένη πρόσβαση σε υπομονετικά κεφάλαια ή επενδυτές ανεκτικούς στον κίνδυνο. • Πολυπλοκότητα των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων στην ΕΕ· • Ανάγκη για ισχυρή τεκμηρίωση και μετρήσιμους δείκτες επιπτώσεων.

Στρατηγικές συμβουλές

- **Εξερευνήστε προγράμματα με γνώμονα την καινοτομία.** Ταμεία όπως το πρόγραμμα Horizon Europe, το LIFE ή τα εθνικά προγράμματα πράσινης μετάβασης συχνά στηρίζουν τη βιώσιμη παραγωγή, την έρευνα υλικών και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.
- **Εξετάστε τη μικτή χρηματοδότηση.** Συνδυάστε τις δημόσιες επιχορηγήσεις με ιδιωτικές επενδύσεις ή εταιρικές χορηγίες για να μειώσετε τον κίνδυνο και να αυξήσετε την ευελιξία.
- **Ασχοληθείτε με επιταχυντές ή θερμοκοιτίδες.** Πολλοί παρέχουν καθοδήγηση, εκπαίδευση ετοιμότητας χρηματοδότησης και ευκαιρίες δικτύωσης.

- **Ποσοτικοποιήστε τον αντίκτυπό σας.** Χρησιμοποιήστε μετρήσεις ή δείκτες βιωσιμότητας (ευθυγραμμισμένους με το CreaSus) για να δείξετε πώς η καινοτομία σας συμβάλλει στους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους.
- **Δημιουργήστε συνεργασίες νωρίς.** Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο εκτιμούν όλο και περισσότερο τη συνεργασία —με πανεπιστήμια, ΜΚΟ και άλλες ΜμΕ— ως απόδειξη της επεκτασιμότητας και του δυναμικού καινοτομίας.

Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί, Ενώσεις & Συνεταιρισμοί

Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, οι ενώσεις και οι συνεταιρισμοί αποτελούν την κοινωνική ραχοκοκαλιά του δημιουργικού οικοσυστήματος. Συχνά καθοδηγούνται από τις αξίες της ένταξης, της συμμετοχής και της πολιτιστικής βιωσιμότητας. Ο προσανατολισμός της αποστολής τους τους καθιστά ιδανικούς υποψηφίους για ταμεία κοινοτικής ή κοινωνικής καινοτομίας — αλλά η οικονομική βιωσιμότητα και οι διοικητικές απαιτήσεις μπορεί να αποτελούν προκλήσεις.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΤΥΠΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΑ
• Ισχυρή κοινωνική αποστολή και εμπιστοσύνη στην κοινότητα. • Εμπειρία στην υλοποίηση εκπαιδευτικών και συμμετοχικών έργων. • Φυσική ευθυγράμμιση με τους στόχους κοινωνικής βιωσιμότητας και πολιτιστικής ένταξης.	• Περιορισμένες ταμειακές ροές και ικανότητα συγχρηματοδότησης. • Εξάρτηση από βραχυπρόθεσμες επιχορηγήσεις έργων. • Διοικητικός φόρτος και απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων από πολλούς χρηματοδότες.

Στρατηγικές συμβουλές

- **Στοχεύστε σε ταμεία ευθυγραμμισμένα με την αποστολή.** Προγράμματα όπως το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το Erasmus+ ή το Interreg προσφέρουν ευκαιρίες συνεργασίας και ανάπτυξης ικανοτήτων με διαστάσεις βιωσιμότητας.
- **Διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης.** Συνδυάστε επιχορηγήσεις με συνδρομές μέλους, χορηγίες ή μικρής κλίμακας crowdfunding για να σταθεροποιήσετε το εισόδημα.
- **Επενδύστε σε δεξιότητες διαχείρισης έργων.** Ο ισχυρός σχεδιασμός, ο προϋπολογισμός και η υποβολή αναφορών αυξάνουν την εμπιστοσύνη των χρηματοδοτών και τη μελλοντική επιλεξιμότητα.
- **Συνεργαστείτε με τις τοπικές αρχές.** Οι εταιρικές σχέσεις με δήμους ή περιφερειακές κυβερνήσεις μπορούν να εξασφαλίσουν συγχρηματοδότηση ή στήριξη σε είδος.

- **Χρησιμοποιήστε το εργαλείο CreaSus Transformation Actions** για να εντοπίσετε δοκιμασμένες πρακτικές βιωσιμότητας που ενισχύουν την υπόθεσή σας για χρηματοδότηση και ενισχύουν τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο.

Αν και κάθε μονοπάτι αντιπροσωπεύει ένα διαφορετικό ταξίδι, όλα μοιράζονται μια κοινή αρχή «**η επιτυχία της χρηματοδότησης ξεκινά με σαφήνεια και ετοιμότητα».** Είτε είστε ανεξάρτητος καλλιτέχνης είτε καθιερωμένη δημιουργική επιχείρηση, αφιερώστε χρόνο για να κατανοήσετε τη μοναδική σας αξία, να τεκμηριώσετε τις προσπάθειές σας για βιωσιμότητα και να ευθυγραμμίσετε τα έργα σας με τις προτεραιότητες των χρηματοδοτών.

Να θυμάστε ότι η ανάπτυξη είναι μια συγκεκριμένη διαδικασία. Πολλές ΠΔΒ ξεκινούν με τοπικές πρωτοβουλίες, δημιουργούν εταιρικές σχέσεις μέσω εθνικών ή ευρωπαϊκών έργων συνεργασίας και σταδιακά προσελκύουν ιδιώτες επενδυτές ή επενδυτές αντίκτυπου. Όσο πιο στρατηγικά συνδέετε αυτά τα βήματα, τόσο ισχυρότερος και πιο βιώσιμος γίνεται ο οργανισμός σας.

4.5 Χάραξη στρατηγικής χρηματοδότησης

Η εξασφάλιση χρηματοδότησης δεν πρέπει να είναι θέμα τύχης. Αντίθετα, είναι μια διαδικασία σχεδιασμού, τοποθέτησης και επιμονής. Μια βιώσιμη στρατηγική χρηματοδότησης επιτρέπει στον οργανισμό σας να αναπτυχθεί σταδιακά, να παραμείνει ανθεκτικός μέσω της αβεβαιότητας και να ευθυγραμμίσει τους πόρους του με μακροπρόθεσμους δημιουργικούς και κοινωνικούς στόχους. Αντί να αντιδράτε σε κάθε νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων, μια στρατηγική σας βοηθά να **διαμορφώσετε ενεργά την πορεία σας**, συνδυάζοντας διαφορετικές πηγές στήριξης και χτίζοντας σχέσεις που διαρκούν πέρα από ένα μεμονωμένο έργο.

Διαφοροποιήστε το μίγμα χρηματοδότησής σας

Μια ισχυρή στρατηγική συνδυάζει **διαφορετικούς τύπους πόρων** (δημόσιους, ιδιωτικούς, κοινοτικούς και σε είδος)

- **Οι δημόσιοι πόροι** (ευρωπαϊκοί, εθνικοί, περιφερειακοί) προσφέρουν δομή και αξιοπιστία.
- **Οι ιδιωτικές συμπράξεις** φέρνουν ευελιξία και καινοτομία.
- **Το crowdfunding** σας συνδέει απευθείας με το κοινό σας.
- **Οι συνεισφορές σε είδος**, όπως χώροι, υλικά ή χρόνος ειδικών, καταδεικνύουν τοπική δέσμευση και μπορούν να χρησιμεύσουν ως συγχρηματοδότηση.

Αυτό θα σας βοηθήσει να μειώσετε την εξάρτηση από οποιαδήποτε μεμονωμένη πηγή και να δημιουργήσετε σταθερότητα. Πολλές επιτυχημένες ΠΔΒ χρησιμοποιούν

μικρότερες επιχορηγήσεις για να δημιουργήσουν ιστορικό επιδόσεων και στη συνέχεια αξιοποιούν αυτήν την εμπειρία για να αποκτήσουν πρόσβαση σε μεγαλύτερες ή πιο ανταγωνιστικές ευκαιρίες αργότερα.

Προγραμματίστε εκ των προτέρων με ένα ημερολόγιο χρηματοδότησης

Ο χρόνος είναι κρίσιμος. Τα περισσότερα χρηματοδοτικά προγράμματα έχουν τακτικούς κύκλους, ετήσιους ή πολυετείς, με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων να ανακοινώνονται μήνες νωρίτερα. Η δημιουργία ενός **ημερολογίου χρηματοδότησης** σάς βοηθά να αναμένετε ευκαιρίες αντί να βιάζεστε να τηρήσετε τις προθεσμίες.

- Παρακολούθηση των ημερομηνιών έναρξης και λήξης των σχετικών προγραμμάτων.
- Σημειώστε τις περιόδους αναφοράς και τα παράθυρα επιλεξιμότητας.
- Διαθέστε χρόνο για τη σύνταξη προτάσεων και τον συντονισμό των συνεργατών.
- Συμπεριλάβετε εσωτερικά ορόσημα, όπως εγκρίσεις ή ελέγχους του διοικητικού συμβουλίου.

Αυτό το απλό εργαλείο μετατρέπει την αβεβαιότητα σε δομή και διασφαλίζει ότι η προετοιμασία της χρηματοδότησης γίνεται μια **συνεχής δραστηριότητα** και όχι μια προσπάθεια της τελευταίας στιγμής.

Θέστε ρεαλιστικούς στόχους για ανάπτυξη

Το ταξίδι χρηματοδότησης κάθε οργανισμού είναι διαφορετικό. Αντί να προσπαθείτε να εξασφαλίσετε αμέσως υποστήριξη μεγάλης κλίμακας, ξεκινήστε από εκεί που είστε πιο δυνατοί. Εστιάστε πρώτα σε διαχειρίσιμες ευκαιρίες που χτίζουν την εμπειρία και την προβολή σας. Θέστε **εφικτούς ετήσιους στόχους**, όπως:

- Υποβολή μίας αίτησης υψηλής ποιότητας ετησίως.
- Δημιουργία εταιρικής σχέσης με συμπληρωματικό φορέα.
- Διαφοροποίηση των ροών εισοδήματος με την προσθήκη ενός νέου τύπου χρηματοδότησης.

Μικρά, συνεπή βήματα χτίζουν αξιοπιστία και εμπιστοσύνη. Με την πάροδο του χρόνου, ο οργανισμός σας θα εξελιχθεί από το να εξαρτιέται από επιχορηγήσεις στο να βρίσκεται σε στρατηγική χρηματοδότηση, ικανός να προσελκύει, να διαχειρίζεται και να διατηρεί χρηματοδότηση σε πολλά κανάλια.

Αξιοποιήστε τα εργαλεία CreaSus

Η πλατφόρμα CreaSus προσφέρει πρακτική υποστήριξη για τη δημιουργία και τη διατήρηση της στρατηγικής χρηματοδότησής σας.

- Το **Εργαλείο Αυτοαξιολόγησης** σαςβοηθά να αξιολογήσετε την ετοιμότητά σας για βιωσιμότητα και να εντοπίσετε τομείς που πρέπει να ενισχύσετε πριν υποβάλετε αίτηση.
- Η βιβλιοθήκη **Δράσεων Μετασχηματισμού** παρέχει δοκιμασμένες καλές πρακτικές και παραδείγματα που μπορείτε να προσαρμόσετε στο δικό σας πλαίσιο.
- Η **εργαλειοθήκη χρηματοδότησης** (αυτό το έγγραφο) σας καθοδηγεί στην αντιστοίχιση του προφίλ σας και των στόχων βιωσιμότητας με τις κατάλληλες ευκαιρίες.
- Τα **Επιχειρηματικά Μοντέλα Βιωσιμότητας (Sustainable Business Models)** παρέχουν πρακτικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού και προσαρμογής του επιχειρηματικού μοντέλου του οργανισμού σας, ώστε να είναι οικονομικά βιώσιμο, ενσωματώνοντας παράλληλα τις αρχές της περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας.

Μαζί, αυτά τα εργαλεία σάς επιτρέπουν να **παρακολουθείτε την πρόοδό σας** με την πάροδο του χρόνου, να τεκμηριώνετε βελτιώσεις και να επιδεικνύετε τη δέσμευση του οργανισμού σας στη βιωσιμότητα.

5_ΠΡΟΤΥΠΑ & ΠΟΡΟΙ

5. Πρότυπα & Πόροι

Η επιτυχία της χρηματοδότησης εξαρτάται όχι μόνο από καλές ιδέες αλλά και από προσεκτική προετοιμασία και οργάνωση. Αυτή η ενότητα παρέχει καθοδήγηση για να σας βοηθήσει να μεταβείτε από την ιδέα σε μια σταθερή πρόταση. Επειδή τα προγράμματα χρηματοδότησης ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό ως προς τη δομή και την ορολογία, θα ήταν αδύνατο —και μη ρεαλιστικό— να παρασχεθεί ένα ενιαίο πρότυπο πρότασης κατάλληλο για όλες τις περιπτώσεις.

Αντίθετα, οι ακόλουθες σελίδες περιγράφουν τα **πιο κοινά στοιχεία που θα βρείτε σχεδόν σε κάθε αίτηση χρηματοδότησης**. Η κατανόηση αυτών των ενοτήτων θα σας βοηθήσει να προσαρμοστείτε εύκολα σε διαφορετικές μορφές, είτε υποβάλλετε αίτηση για τοπική πολιτιστική επιχορήγηση, είτε για ευρωπαϊκό έργο συνεργασίας, είτε για ιδιωτική χορηγία.

Ακόμα κι αν συντάσσετε μια πρόταση από την αρχή, θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι το έγγραφό σας περιλαμβάνει τα στοιχεία που περιγράφονται παρακάτω. Αντιπροσωπεύουν τις βασικές πληροφορίες που αναμένει κάθε χρηματοδότης: τι στοχεύει να επιτύχει το έργο σας, πώς συμβάλλει στη βιωσιμότητα και πώς θα διαχειριστείτε και θα μετρήσετε τον αντίκτυπό του.

5.1 Πρότυπο πρότασης

Ενώ κάθε πρόγραμμα χρηματοδότησης παρέχει τη δική του μορφή και ορολογία, οι περισσότερες προτάσεις — ανεξάρτητα από το αν προέρχονται από δημόσιο φορέα, ιδιωτικό ίδρυμα ή εκστρατεία crowdfunding — ακολουθούν παρόμοια λογική. Όλοι στοχεύουν να κατανοήσουν τα ίδια τρία πράγματα:

Τι θέλετε να πετύχετε, πώς σκοπεύετε να το κάνετε και γιατί έχει σημασία.

ΤΜΗΜΑ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
1. Τίτλος & Περίληψη Έργου	Δώστε έναν σαφή, συνοπτικό τίτλο και μια σύντομη επισκόπηση (έως 150 λέξεις) που συνοψίζει τους στόχους του έργου σας και τον αναμενόμενο αντίκτυπο.
2. Πλαίσιο & Σκεπτικό	Ποια πρόκληση βιωσιμότητας αντιμετωπίζετε; Πώς σχετίζεται με την κοινότητα, το κοινό ή τον τομέα σας; Δεδομένα αναφοράς, τάσεις ή υπάρχουσες πρωτοβουλίες.
3. Στόχοι & Αναμενόμενα Αποτελέσματα	Καταγράψτε 2-3 συγκεκριμένους, μετρήσιμους, εφικτούς, σχετικούς και χρονικά δεσμευμένους (SMART) στόχους. Αναφέρετε περιβαλλοντικές, κοινωνικές ή διακυβερνητικές (ESG) επιπτώσεις.
4. Δραστηριότητες & Μεθοδολογία	Περιγράψτε τις κύριες δραστηριότητες και πώς θα οδηγήσουν σε αποτελέσματα. Συμπεριλάβετε ορόσημα, εμπλεκόμενους εταίρους και τυχόν στοιχεία συνδημιουργίας ή συμμετοχής.

5. Ομάδες-στόχοι & δικαιούχοι	Ποιος ωφελείται από το έργο σας (άμεσα και έμμεσα); Αναφέρετε τα ενδιαφερόμενα μέρη, το κοινό και τις τοπικές κοινότητες.
6. Διάσταση Καινοτομίας & Βιωσιμότητας	Εξηγήστε πώς το έργο σας συμβάλλει στη βιωσιμότητα — για παράδειγμα, μειώνοντας τα απόβλητα, προωθώντας την ένταξη ή υποστηρίζοντας μοντέλα κυκλικής οικονομίας.
7. Αναμενόμενα αποτελέσματα	Ποια απτά παραδοτέα θα προκύψουν (π.χ. εργαλειοθήκη, έκθεση, εκπαιδευτικό πρόγραμμα, δημοσίευση);
8. Περίληψη Προϋπολογισμού & Συγχρηματοδότηση	Αναφέρατε το συνολικό κόστος του σχεδίου, την αιτούμενη χρηματοδότηση και τυχόν άλλες συνεισφορές (οικονομικές ή σε είδος). Εξασφαλίστε σαφήνεια και εσωτερική συνέπεια.
9. Ομάδα & Συνεργάτες	Παρουσιάστε τα βασικά μέλη, τους ρόλους τους και τη σχετική εμπειρία. Επισημάνετε τις συμπληρωματικές δεξιότητες και τη διατομεακή συνεργασία.
10. Αξιολόγηση και εκτίμηση επιπτώσεων	Πώς θα μετρήσετε την επιτυχία; Καθορίστε δείκτες (ποιοτικούς και ποσοτικούς) για την παρακολούθηση της προόδου.
11. Επικοινωνία & Διάδοση	Περιγράψτε πώς θα μοιραστείτε τα αποτελέσματα — μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εκδηλώσεων, δημοσιεύσεων ή δικτύων.
12. Βιωσιμότητα πέρα από το έργο	Εξηγήστε πώς τα αποτελέσματα θα συνεχιστούν ή θα κλιμακωθούν μετά την περίοδο χρηματοδότησης.

5.2 Εργαλείο Προγραμματισμού Προϋπολογισμού

Ένας σαφής και ρεαλιστικός προϋπολογισμός είναι απαραίτητος για να πείσετε τους χρηματοδότες για την αξιοπιστία του έργου σας. Αυτή η απλή δομή σάς βοηθά να προγραμματίζετε τα έσοδα και τις δαπάνες, διασφαλίζοντας παράλληλα τη διαφάνεια και αποφεύγοντας κοινά λάθη (όπως η διπλή καταμέτρηση ή η απώλεια έμμεσων δαπανών).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Προσωπικό / Αμοιβές	Καλλιτέχνες, σχεδιαστές, διαχειριστές έργων, τεχνικοί εμπειρογνώμονες, εκπαιδευτές
2. Ταξίδια & Κινητικότητα	Μεταφορές, στέγαση, διαβίωση για ταξίδια που σχετίζονται με έργα
3. Υλικά & Εξοπλισμός	Υλικά παραγωγής, ψηφιακά εργαλεία, ενοικίαση βιώσιμου εξοπλισμού
4. Υπεργολαβία / Εξωτερικές Υπηρεσίες	Γραφιστική, επικοινωνία, αξιολόγηση ή εξωτερικοί εμπειρογνώμονες
5. Επικοινωνία & Διάδοση	Ιστότοπος, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δημοσιεύσεις, εκδηλώσεις, προβολή

6. Άλλα έξοδα	Κάθε άλλη επιλέξιμη δαπάνη που συνδέεται άμεσα με δραστηριότητες
10. Συνολικό Κόστος Έργου	

Συμβουλές προϋπολογισμού:

- Ελέγξτε προσεκτικά τους κανόνες επιλεξιμότητας — ορισμένα προγράμματα περιορίζουν την υπεργολαβία ή τα γενικά έξοδα.
- Να συμπεριλαμβάνετε πάντα συγχρηματοδότηση ή υποστήριξη σε είδος, εάν είναι δυνατόν. Δείχνει δέσμευση.
- Διατηρήστε έγγραφα για κάθε δαπάνη (τιμολόγια, συμβόλαια, φύλλα εργασίας).
- Αποφυγή **διπλής χρηματοδότησης** — διασφάλιση ότι κανένα μεμονωμένο στοιχείο κόστους δεν χρηματοδοτείται από περισσότερες από μία πηγές.

5.3 Λίστα ελέγχου για την επιλεξιμότητα και την τεκμηρίωση

Πριν υποβάλετε αίτηση για χρηματοδότηση, βεβαιωθείτε πάντα ότι πληροίτε τα βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας και ότι έχετε έτοιμα όλα τα απαιτούμενα έγγραφα. Αυτή η λίστα ελέγχου θα σας βοηθήσει να παραμείνετε οργανωμένοι και να αποφύγετε τον αποκλεισμό για τεχνικούς λόγους.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΛΙΣΤΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
1. Νομική επιλεξιμότητα	Είναι ο οργανισμός σας νόμιμα εγγεγραμμένος και επιλέξιμος στο πλαίσιο της πρόσκλησης;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Το νομικό καθεστώς σας (κερδοσκοπικό/μη κερδοσκοπικό) πληροί τις απαιτήσεις του προγράμματος;	☐ ☐ Ναι Όχι
2. Χρηματοοικονομική ικανότητα	Έχετε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό για το έργο;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Είναι ενημερωμένοι οι λογαριασμοί ή οι ισολογισμοί σας;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Μπορείτε να παρέχετε συγχρηματοδότηση ή συνεισφορές σε είδος εάν απαιτείται;	☐ ☐ Ναι Όχι
3. Διοικητική ετοιμότητα	Είναι ο οργανισμός σας εξοικειωμένος με τις διαδικασίες προτάσεων και αναφοράς;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Έχετε εσωτερική έγκριση για να υποβάλετε αίτηση και να υπογράψετε συμβόλαια;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Έχετε ορίσει υπεύθυνο επικοινωνίας για την επικοινωνία με τον χρηματοδότη;	☐ ☐ Ναι Όχι

4. Τεκμηρίωση Έργου	Έχετε ένα σαφές σχέδιο έργου με στόχους, δραστηριότητες και αποτελέσματα;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Είναι ο προϋπολογισμός σας ισορροπημένος και υποστηρίζεται από προσφορές ή προϋπολογισμούς;	☐ ☐ Ναι Όχι
	Έχετε συγκεντρώσει βιογραφικά, επιστολές υποστήριξης ή επιβεβαιώσεις συνεργασίας;	☐ ☐ Ναι Όχι
5. Βιωσιμότητα και αντίκτυπος	Έχετε διατυπώσει τη διάσταση της βιωσιμότητας του έργου σας (περιβαλλοντική, κοινωνική ή διακυβέρνηση);	☐ ☐ Ναι Όχι
	Χρησιμοποιήσατε το Εργαλείο Αυτοαξιολόγησης CreaSus για να αποδείξετε την ετοιμότητά σας;	☐ ☐ Ναι Όχι

Μια καλογραμμένη πρόταση είναι κάτι περισσότερο από μια διοικητική απαίτηση, αλλά ένας τρόπος να πείτε την ιστορία σας και να συνδέσετε το δημιουργικό σας όραμα με έναν ευρύτερο κοινωνικό και περιβαλλοντικό σκοπό. Ανεξάρτητα από τη μορφή ή τον χρηματοδότη, η σαφήνεια, η συνοχή και η αξιοπιστία κάνουν πάντα τη διαφορά. Αφιερώστε χρόνο για να προσαρμόσετε τη γλώσσα σας στις προτεραιότητες του χρηματοδότη, να επιδείξετε ρεαλιστικό σχεδιασμό και να επικοινωνήσετε τον αντίκτυπό σας στη βιωσιμότητα με αποδεικτικά στοιχεία.

5.4 Μέτρηση και επικοινωνία του αντίκτυπου της βιωσιμότητας

Οι χρηματοδότες αναμένουν όλο και περισσότερο να χρηματοδοτήσουν έργα που είναι σε θέση να επιδείξουν αποτελέσματα. Αυτό δεν ισχύει μόνο όσον αφορά τις δραστηριότητες που υλοποιούνται, αλλά και όσον αφορά συγκεκριμένα βιώσιμα αποτελέσματα. Η μέτρηση και η επικοινωνία του αντίκτυπου ενισχύει την αξιοπιστία σας, υποστηρίζει μελλοντικές αιτήσεις χρηματοδότησης και αποδεικνύει τη δέσμευσή σας για υπεύθυνη και βιώσιμη δημιουργική πρακτική.

Επομένως, η μέτρηση του αντίκτυπου είναι απαραίτητη. Αυτό δεν απαιτεί πολύπλοκα συστήματα, αλλά απαιτεί σαφήνεια σχετικά με το τι στοχεύετε να αλλάξετε και πώς θα επιδείξετε πρόοδο.

Κατά τον σχεδιασμό του έργου σας ή την προετοιμασία μιας πρότασης χρηματοδότησης, είναι χρήσιμο να διακρίνετε τέσσερα επίπεδα αποτελεσμάτων:

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΤΙ ΔΕΙΧΝΕΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
Εισαγωγή	Πόροι που χρησιμοποιήθηκαν	5.000 € επενδύονται σε βιώσιμα υλικά
Παραγωγή	Τι παραδόθηκε/θα παραδοθεί	Υλοποιήθηκαν/θα υλοποιηθούν 5 εργαστήρια

Αποτέλεσμα	Βραχυπρόθεσμη αλλαγή	Οι συμμετέχοντες υιοθετούν πρακτικές οικολογικού σχεδιασμού
Αντίκτυπος	Μακροπρόθεσμη διαφορά	Μειωμένα απόβλητα στην τοπική δημιουργική παραγωγή

Ενώ οι εισροές και οι εκροές δείχνουν τις δραστηριότητες, οι χρηματοδότες θα επικεντρωθούν επίσης στα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο για να κατανοήσουν την αλλαγή που θα δημιουργήσετε.

Απλό εργαλείο σχεδιασμού επιπτώσεων

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τον παρακάτω πίνακα για να σας βοηθήσει κατά τη σύνταξη προτάσεων ή την προετοιμασία αναφορών και να κατανοήσετε τη λογική πίσω από τον αντίκτυπο που θέλετε να δημιουργήσετε:

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ
Τι θέλετε να αλλάξετε;	Τι θα κάνεις?	Τι θα παράγετε;	Τι θα αλλάξει βραχυπρόθεσμα;	Τι μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα θα δημιουργήσει αυτό;

Θα πρέπει να διατηρείτε τους δείκτες ρεαλιστικούς και ανάλογους με την κλίμακα σας. Ακόμα κι αν το έργο ή η πρωτοβουλία σας είναι μικρή, μπορείτε πάντα να επιδείξετε ουσιαστική αλλαγή. Μπορείτε να το πετύχετε αυτό μέσω της ανατροφοδότησης των συμμετεχόντων, των τεκμηριωμένων αλλαγών πρακτικής ή της ενίσχυσης της δέσμευσης της κοινότητας.

Επικοινωνία των αποτελεσμάτων σας

Ο αντίκτυπος γίνεται πολύτιμος όταν τα αποτελέσματα επικοινωνούνται με σαφήνεια. Όταν κάνετε pittching ή αναφέρετε σε χρηματοδότες, θα πρέπει:

- Συνδυάστε αριθμούς με σύντομες επεξηγήσεις.
- Χρησιμοποιήστε απλά γραφικά ή πίνακες.
- Να έχετε διαφάνεια τόσο για τα επιτεύγματα όσο και για τις προκλήσεις.
- Δείξτε πώς το έργο σας συμβάλλει σε περιβαλλοντικές, κοινωνικές βελτιώσεις ή βελτιώσεις διακυβέρνησης.

Διαφορετικοί χρηματοδότες ή μηχανισμοί χρηματοδότησης δίνουν έμφαση σε διαφορετικές πτυχές. Για παράδειγμα, τα δημόσια προγράμματα απαιτούν συχνά δομημένους δείκτες, ενώ οι ιδιώτες χρηματοδότες μπορεί να εκτιμούν περισσότερο τα

ορατά κοινωνικά ή περιβαλλοντικά οφέλη. Προσαρμόστε ανάλογα το στυλ επικοινωνίας σας σχετικά με την υπόθεση.

Σύνδεση του Αντίκτυπου με τα εργαλεία CreaSus

Το έργο CreaSus παρέχει πολύτιμη υποστήριξη για τη μέτρηση του αντίκτυπου. Το **Εργαλείο αυτοαξιολόγησης** σάς βοηθά να δημιουργήσετε μια γραμμή βάσης βιωσιμότητας, τεκμηριώνοντας πού βρίσκεται επί του παρόντος ο οργανισμός σας σε περιβαλλοντικές, κοινωνικές και διοικητικές διαστάσεις. Το **Εργαλείο Transformation Actions** προσφέρει δοκιμασμένες πρακτικές βιωσιμότητας που μπορούν να ενημερώσουν τους στόχους και τους δείκτες σας, τα **Επιχειρηματικά Μοντέλα Βιωσιμότητας (Sustainable Business Models)** παρέχουν πρακτικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού και προσαρμογής του επιχειρηματικού μοντέλου του οργανισμού σας και, τέλος, η παρούσα **Εργαλειοθήκη Χρηματοδότησης** σας βοηθά να συνδέσετε αυτές τις προσπάθειες βιωσιμότητας με τους κατάλληλους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς.

6__ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

6. Επόμενα βήματα: Από τη μάθηση στη δράση

Αυτή η εργαλειοθήκη σας καθοδήγησε στα βασικά στάδια της πρόσβασης και της διαχείρισης της χρηματοδότησης της βιωσιμότητας στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Έχετε διερευνήσει πώς είναι δομημένο το τοπίο χρηματοδότησης - από ευρωπαϊκούς έως εθνικούς και ιδιωτικούς μηχανισμούς - και πώς να προσδιορίσετε ποιες διαδρομές ταιριάζουν καλύτερα στο προφίλ και τις φιλοδοξίες του οργανισμού σας. Έχετε μάθει πώς να ερμηνεύετε τα κριτήρια επιλεξιμότητας, να αξιολογείτε την ετοιμότητα και να χρησιμοποιείτε εργαλεία λήψης αποφάσεων, όπως το Funding Matrix και το Flowchart, για να πλοηγείστε στις ευκαιρίες με σαφήνεια.

Έχετε επίσης ανακαλύψει πώς να μεταφράζετε ιδέες σε προτάσεις που μπορούν να εφαρμοστούν, να δημιουργείτε αξιόπιστους προϋπολογισμούς και να διασφαλίζετε τη συμμόρφωση μέσω προσεκτικής προετοιμασίας και τεκμηρίωσης. Τα πρότυπα και οι λίστες ελέγχου που παρέχονται προσφέρουν μια βάση που μπορείτε να προσαρμόσετε σε οποιοδήποτε πρόγραμμα χρηματοδότησης, ενώ οι μελέτες περιπτώσεων και τα παραδείγματα δείχνουν πώς διαφορετικοί δημιουργικοί φορείς συμβάλλουν ήδη στη βιωσιμότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Συνολικά, αυτοί οι πόροι έχουν σχεδιαστεί για να σας βοηθήσουν να μεταβείτε **από τη γνώση στην υλοποίηση**. Χρησιμοποιήστε το **Εργαλείο Αυτοαξιολόγησης CreaSus** για να παρακολουθείτε την πρόοδό σας, να εξερευνήσετε τις **Δράσεις Μετασχηματισμού** για να εμπλουτίσετε τις ιδέες σας, τα **Επιχειρηματικά Μοντέλα Βιωσιμότητας** για την αναθεώρηση και προσαρμογή του επιχειρηματικού σας σχεδίου και επιστρέφετε στην **Εργαλειοθήκη Χρηματοδότησης** κάθε φορά που ξεκινάτε έναν νέο κύκλο έργου.

Η χρηματοδότηση της βιωσιμότητας είναι μια συνεχής διαδικασία μάθησης, προσαρμογής και συνεργασίας, όχι ένα εφάπαξ επίτευγμα. Με τη γνώση που αποκτήθηκε από αυτήν την εργαλειοθήκη και την υποστήριξη της ευρύτερης κοινότητας CreaSus, είστε πλέον έτοιμοι να κάνετε τα επόμενα βήματα προς ένα πιο ανθεκτικό, υπεύθυνο και εμπνευσμένο δημιουργικό μέλλον.

www.creasus.eu